

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Dozor a kontrola samostatné i přenesené působnosti obcí

Bakalářská práce

Zadání:

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Hana Ventluková**
Osobní číslo: **E18721**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Veřejná ekonomika**
Téma práce: **Dozor a kontrola samostatné i přenesené působnosti obcí**
Zadávající katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem bakalářské práce je analyzovat dozor a kontrolu nad samostatnou a přenesenou působností v případě zvolené obce. Popsat legislativní ukotvení dozoru a kontroly včetně konkrétních vyhlášek ve zvolené obci a určit praktické dopady. Následně diskutovat závěry a případně uvést možná doporučení.

Osnova:

- Vymezení pojmů spojených se zkoumanou tematikou.
- Charakteristika přenesené a samostatné působnosti, dozoru a kontroly.
- Výzkum dozoru a kontroly nad samostatnou a přenesenou působností s důrazem na legislativní oblast ve zvolené obci.
- Diskuse výzkumu a navržení případných doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 38. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>.
HENDRYCH, Dušan. *Správní oěda: teorie veřejné správy*. 4., aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, ISBN 978-80-7478-561-0.
KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů ? základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie. ISBN 978-80-7552-719-6.
KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr a JANEČEK, Jan. *Zákon o obcích (128/2000 Sb.). Komentář*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017, ISBN 978-80-7552-862-9.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jan Fuka, Ph.D.
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: 1. září 2020
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2021

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

Prohlašuji:

Práci s názvem Dozor a kontrola samostatné i přenesené působnosti obcí jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 10.4. 2021

Hana Ventluková v. r.

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce panu Ing. Janu Fukovi, Ph.D. za připomínky, odborný dohled i cenné rady při zpracování bakalářské práce. Dále děkuji starostce obce Rabštejnská Lhota paní Ing. Michaele Charvátové za ochotu podílet se na výzkumu. Poděkování patří také všem, kteří mě při psaní této práce i po celou dobu studia podporovali.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá výzkumem dohledových činností, jimiž jsou dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností. Dohledové činnosti jsou pojaty z hlediska obcí. Součástí je popis legislativního ukotvení dozoru a kontroly. Praktické poznatky jsou analyzovány na základě výzkumu ze zvolené obce. Následuje diskuse nad výsledky.

KLÍČOVÁ SLOVA

kontrola, dozor, působnost, obec, veřejná správa

TITLE

Supervision and control of independent and delegated powers of municipalities

ANNOTATION

My Bachelor thesis look into survey of supervised activities, which are supervision and control of independent and delegated power. Supervised activities are conceived from municipalities point of view. Part of this is describe of legislative anchorage of supervision and control. Practice knowledges are analyzed on ground of survey from one of chosen municipality. Subsequently is discussion about conclusions of work.

KEYWORDS

control, supervision, competence, municipality, public administration

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
1.1 Veřejná správa	11
1.2 Obec	13
1.3 Působnost.....	14
2 DOZOR NAD PŮSOBNOSTÍ OBCÍ.....	18
2.1 Dozor nad samostatnou působností obcí	21
2.1.1 Dozor nad obecně závaznými vyhláškami.....	21
2.1.2 Dozor nad usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními.....	22
2.2 Dozor nad přenesenou působností obcí	23
2.2.1 Dozor nad nařízeními.....	24
2.2.2 Dozor nad usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními.....	24
3 KONTROLA NAD PŮSOBNOSTÍ OBCÍ.....	26
3.1 Kontrola výkonu samostatné působnosti	30
3.2 Kontrola výkonu přenesené působnosti	32
4 OBEC RABŠTEJNSKÁ LHOTA	35
4.1 Rozhovor.....	35
4.2 Dozor nad působností v obci Rabštejnská Lhota.....	36
4.3 Kontrola nad působností v obci Rabštejnská Lhota.....	42
4.4 Shrnutí a diskuse výsledků	44
ZÁVĚR	46
POUŽITÁ LITERATURA	47
PŘÍLOHY	50

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Schéma veřejné správy11

Tabulka 1: Přehled o dozorové činnosti20

Tabulka 2: Oblasti regulovatelné OZV dle zákona38

SEZNAM ZKRATEK

Č.	číslo
Čl.	článek
ČR	Česká republika
Km	kilometr
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
Např.	například
Odst.	odstavec
OZV	obecně závazná vyhláška
Písm.	písmeno
Př.	příklad
S.	strana
Sb.	sbírka
Tzn.	to znamená
Tzv.	takzvaně
ÚSÚ	ústřední správní úřad
VS	veřejná správa

ÚVOD

Tématem bakalářské práce je dozor a kontrola nad samostatnou i přenesenou působností obcí. Dohledové činnosti, jimiž jsou dozor i kontrola, jsou nedílnou součástí výkonu samostatné i přenesené působnosti obcí. Představují aktivity vedoucí k dodržení zásady zákonnosti a splnění principu dobré správy, jež jsou součástí demokratického základu státu. Proto jsou nezbytné pro udržení efektivního a bezporuchového chodu územní správy. Pojmy dozor a kontrola představují odlišné aktivity, které jsou následně charakterizovány včetně platného legislativního ukotvení. Bakalářská práce je členěna do čtyř základních kapitol. V úvodní kapitole jsou přiblíženy pojmy blízké hlavnímu tématu. Je vyjasněna oblast veřejné správy včetně obsažených subsystémů státní správy a samosprávy, jejichž prostřednictvím je možné vykonávat obcemi samostatnou a přenesenou působnost. Toto vymezení umožňuje vyjasnit a charakterizovat téma celé bakalářské práce. Ve druhé kapitole je analyzován dozor nad působností obcí. Dozor probíhá nad právními předpisy vydanými obcemi, konkrétně nad obecně závaznými vyhláškami vydanými v samostatné působnosti, nad nařízeními vydanými v přenesené působnosti i nad usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními, které je možné vydávat v rámci obou působností. Třetí kapitola se věnuje analýze kontroly. Kontrola je pojata z hlediska kontroly výkonu samostatné a přenesené působnosti. Následující čtvrtá kapitola se týká zvolené obce, a tou je Rabštejnská Lhota. Kapitola také vymezuje náležitosti, které musí splňovat vydané právní předpisy obce, jimiž jsou v konkrétní obci nejčastěji obecně závazné vyhlášky, které jsou předmětem dozorové činnosti nad samostatnou působností. Obsahuje mimo jiné praktické dopady dozoru a kontroly na obecní činnost ve zvolené obci. Součástí práce jsou rovněž data z osobního rozhovoru s paní Michaelou Charvátovou starostkou obce Rabštejnská Lhota. Data přinesla praktické poznatky. Cílem bakalářské práce je analyzovat dozor a kontrolu nad působností obcí, popsání jejich zákonných ukotvení a přiblížení těchto činností v praxi v rámci obce Rabštejnská Lhota.

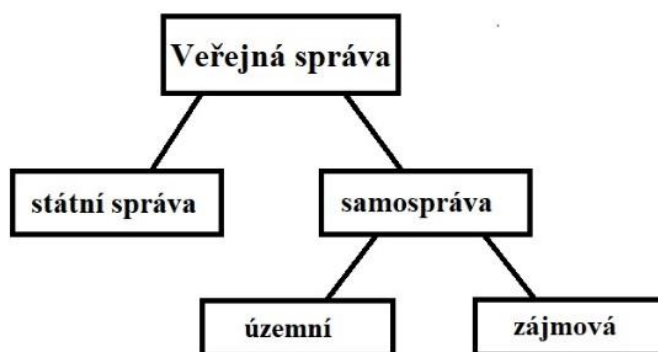
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Pro pochopení a potřeby celé bakalářské práce je nutné na úvod přiblížit základní pojmy spojené se zkoumanou problematikou. Aby bylo možné pochopit souvislosti a věnovat se hlavnímu tématu, tedy dozoru a kontrole nad samostatnou a přenesenou působností obcí, je nejprve nezbytné tyto a tématu blízké definice zjednodušeně vysvětlit. Vymezen je rovněž rozdíl mezi pojmy dozor a kontrola.

1.1 Veřejná správa

V tomto ohledu se nedá spolehnout na jasnou zákonnou definici, neboť není zákonem přesně stanovena. V obecném smyslu slova zahrnuje veřejná správa dosahování cílů, jak veřejných, tak ale i soukromých, avšak je nezbytné oddělit veřejnou správu od soukromé. Soukromá je prováděna soukromníky v soukromých záležitostech a zájmu. Kdežto veřejná správa se věnuje řízení veřejných záležitostí ve prospěch veřejného zájmu. Současně se dá veřejná správa pojmut jako jakási služba veřejnosti. Tímto označením je možné pochopit veřejnou správu jako vedení a řízení věcí veřejných se zapojením občanů ku jejich prospěchu. (Hendrych, 2014, s. 14–16) Veřejnou správu je též možno chápat jako souhrn správních konání a úřadů i organizačních jednotek a jedinců, kteří realizují veřejnou politiku ve prospěch veřejného zájmu (Lochmannová, 2017, s. 30).

Podle Průchy (2014, s. 41–42) může být veřejná správa pojata ze dvou hledisek. Z materiálního hlediska jako výkonná moc splňující zákony a nařízení řídicích orgánů. Ze druhého organizačního (formálního) hlediska jako samotné správní orgány vykonávající veřejnou správu.

Obrázek 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: vlastní zpracování

Pro přehlednost a účely této bakalářské práce je zobrazeno na uvedeném obrázku číslo 1 zjednodušené schéma veřejné správy. Ze schématu je patrné, že veřejná správa je členěna na státní správu a samosprávu. Samospráva se pak dále dělí na územní a zájmovou.

Veřejná správa se tedy rozděluje na dva stupně, jedním z nich je státní správa. Hlavním činitelem státní správy je stát jednající v zájmu státu. Realizuje výkonnou státní moc a aplikuje vydané právní předpisy (Kadečka, 2009, s. 3). Jedná se o činnost vykonávanou buď přímo, tedy státními orgány, nebo nepřímo subjekty, na které byla tato moc delegována, např. místními samosprávnými celky. Pokud je státní správa delegována, může se považovat za přenesenou působnost. Z centrálního hlediska se dá státní správa rozdělit na územní a ústřední státní správu. Ústřední je řízena vládou složenou z místopředsedů s předsedou a ministrů vlády, ale i ústředními orgány, např. Úřad vlády České republiky nebo Český statistický úřad. Kdežto územní správa se vztahuje na dané území, nikoli na celostátní prostor. Její působnost se věnuje spíše konkrétním problémům. Tyto okolnosti se dají považovat za tzv. dekoncentraci. To je delegování působnosti z vyššího stupně výkonu státní správy na nižší. Všeobecně zde platí princip podřízenosti a nadřízenosti, kdy podřízené orgány se musí řídit podle výše postavených. (Průcha, 2014, s.14–16)

Druhým stupněm veřejné správy je samospráva, kdy se jedná o její výkon. Mohou ji vykonávat pouze orgány jiných právních činitelů než státních, a tudíž je samospráva vykonávána relativně odděleně od státní správy. Orgány smějí vykonávat přenesenou veřejnou správu, pokud jim je svěřena do odpovědnosti zákonem. Subjekty samosprávy nesou charakter orgánů veřejné moci, jejich významnou aktivitou je plnění veřejných úloh. (Hendrych, 2014, s. 143) Ve výkonu samosprávy je důležité, že stát přenáší svou moc na veřejnoprávní korporace rozdílné od samotného státu. Samospráva vykonává delegovanou veřejnou správu, ale tvoří si i na základě vlastní politiky své vlastní normy. Takovéto právní úkony musí být podloženy vlastními finančními možnostmi obce. Samosprávy hospodaří s vlastními financemi a jejich získání může být např. výběrem daní a lokálních poplatků. V moderním demokratickém státu samospráva omezuje centralizovanou moc státu. (Koudelka, 2007, s. 98–99)

Ve spojitosti s definicí samosprávy se vyskytuje další pojem, a tím je decentralizace. Samospráva se dá považovat za její projev. Decentralizaci je možné vysvětlit jako přenesení nějaké části úkonů veřejné správy na subjekty jiné než státní, např. kraje nebo obce. Významným charakteristickým rysem ve vztahu státní správy a samosprávy je, že při výkonu

samosprávy není činitel přímo podřízen státu, ten ho může výhradně dozorovat. (Provazníková, 2015, s. 11)

Samospráva se rozděluje na dva druhy, na zájmovou a územní. Pro úplnost je nutné definovat i zájmovou samosprávu. Jedná se o vykonavatele veřejné správy v zákonném rozsahu. Vykonavateli jsou zejména činitelé ze zájmové, profesní či jiné oblasti, mezi tyto činitele se v České republice řadí stavovské komory s obligatorním členstvím nebo s dobrovolným členstvím, dále také veřejné vysoké školy (Hendrych, 2016, s. 150). Je možné tedy konstatovat, že členy zájmové samosprávy spojuje společný zájem či profese.

Co se týče územní samosprávy, je dle ústavního zákona č. 1/1993 Sb. Ústava ČR území státu České republiky členěno na obce a kraje, z nich každá obec náleží vždy jednomu kraji a podle čl. 8 má právo na svou samosprávu. Samosprávné celky na určitém území jsou společenstvím občanů majících právo na vlastní samosprávu. Toto právo je považováno za ústavně zaručené. Stát může do činností územních samosprávných celků zasahovat pouze, pokud by to vyžadovala ochrana zákona, a tom jenom způsobem stanoveným zákonem. Každý územní samosprávný celek spravuje zastupitelstvo, jež má svoji působnost určenou speciálními zákony. Zastupitelstvo obce může rozhodovat v okolnostech samosprávy, pokud zákon nestanovil pravomoc zastupitelstvu kraje. Ze zákona lze také výkonem státní správy pověřit samosprávné orgány. (Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky)

Územní samospráva je možné považovat za významný rys demokratického státu. Je nezbytná pro vývoj regionální i místní veřejné správy. Má právní základ v hlavě sedmé ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Z téhož zákona vyplývá, že obce jsou základními územními samosprávnými celky, kraje jsou pak označovány jako vyšší samosprávné celky. V ustanovení článku 100 Ústavy je zahrnuto právo individuálních územních samosprávných celků na samosprávu. (Hendrych, 2016, s. 143–146)

1.2 Obec

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky definuje pojmy obce jako základní územní samosprávné celky, jež jsou společenstvím občanů na určitém území vymezeném hranicemi. Dle úplného znění zákona v § 1 je obec vymezena takto: „základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“ (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). Společenství občanů má samosprávné pravomoci. Obec je také veřejnoprávní korporací, která musí splňovat tři základní znaky. Znaky jsou právo na samosprávu, územní a osobní základ obce. Obecní zřízení má ve svém zájmu péči

o všestranný rozvoj svého obývaného území a potřeby občanů. Hospodaří také s vlastním majetkem. Obec je základní složkou veřejné správy. Tento pojem znamená rovněž základní jednotku pro územní rozdělení státu. Orgány obce, na kterých může být provedena dozorová či kontrolní činnost jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, eventuálně tajemník, jenž se zodpovídá starostovi obce, obecní úřad a zvláštní orgán, případně další možné. (Kopecký, 2017, s. 70–73)

Podle předchozího ustanovení se území České republiky dělí na územní samosprávné celky, jimiž jsou obce a kraje, jež mají právo na vlastní samosprávu. Obce jsou považovány za základní samosprávné celky a kraje za vyšší územní samosprávné celky. Každá obec vždy spadá svou polohou do území vyššího územního samosprávného celku, tedy do určitého kraje.

1.3 Působnost

Kromě tradičního členění na samostatnou a přenesenou lze působnost také dělit na územní a věcnou. Územní působnost je omezena hranicí územních samosprávných celků, jimiž mohou být kraje a obce včetně jejich regionů. V rámci ohraničeného území vykonávají příslušné orgány své úlohy spojené se samosprávu. Pokud stanoví zvláštní zákon, je možná i působnost vně hranice. Obce s pověřeným obecním úřadem nebo obce s rozšířenou působností dle zákona vykonávají vymezenou moc státní správy pro správní obvod, který zahrnuje oblasti více obcí. (Hendrych, 2016, s. 100)

Do věcné působnosti územních samosprávných celků patří dle Hendrycha (2016, s. 62) určité veřejné záležitosti. Obce i kraje je možno chápat jako nositele veřejné správy s veřejnou pravomocí vůči fyzickým i právnickým osobám. Dále také jako nositele práv a povinností v soukromoprávní oblasti, v tomto případě mají postavení stejné jako jiné právnické osoby.

Obce mají při svém výkonu místní správy povinnosti plnit stanovené úkoly, jež jsou jim vymezeny rozsahem působnosti obce. Působnost obce je možné chápat jako právně vymezený obvod sociálních vztahů, objekt a obsah i rozsah konání realizující pravomoc obce. Za pravomoc je považován soubor obecních oprávnění a právních povinností, které jsou obcím přiděleny pro plnění jejich cílů. (Průcha, 2014, s. 162)

Nejobecnější vysvětlení působnosti je možné definovat podle Kopeckého (2017, 165–173) jako soubor práv a povinností, jež jsou územní samosprávné celky zavázány plnit. Tuto definici je možné dále rozdělit na územní neboli místní, kdy samosprávný celek vykonává působnost na daném území a věcnou čili reálnou. Věcná část určuje oblast společenských vztahů, v nichž je působnost vykonávána.

Výkon samostatné a přenesené působnosti územních samosprávných celků musí být pro jeho kvalitu podroben dohledové, tedy kontrolní i dozorové státní činnosti. Jejím cílem je zabezpečení efektivního fungování celého systému veřejné správy v České republice.

Vymezení zákona samostatné působnosti podle § 7 odst. 1 zní: „*Obec spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem*“ (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). Právo na samosprávu je pro obce právem subjektivním.

Při rozdělení samostatné působnosti mezi kraje a obcemi je právní úprava obdobná a zastává právo autonomie samosprávného postavení obcí. Kraje s jejich orgány mají přiznáno postavení vyšší, avšak v žádném případě nadřazené úrovně samosprávy (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 192).

Samostatná působnost je pro obce klíčová, neboť jejím prostřednictvím mohou být plněny vlastní záležitosti. Tyto záležitosti jsou územnímu samosprávnému celku jakožto právnické osobě i subjektu veřejné správy vlastní, tzn., že veřejnoprávní korporace je vykovávají vlastním jménem na svou vlastní odpovědnost. Dle pozitivního práva lze zařadit do samostatné působnosti hlavně ty záležitosti, jejichž plnění je přímým zájmem existence a rozvoje územní komunity. Obecní zřízení definuje tento pojem jako legislativní znak pro spravování záležitostí obce. (Hendrych, 2016, s. 102–105)

Pro výkon činností zahrnujících v okruhu samostatné působnosti je přidělen příslušným územním samosprávným celkům právní nárok. Stát se státními orgány smí zasahovat pouze způsobem a rozsahem daným příslušným zákonem, pokud to vyžaduje ochrana zákona. Výkon samostatné působnosti je považován za subjektivní právo samosprávných celků, jenž je svěřen zákonem. Obcím i krajům jsou proto vymezeny právní prostředky jeho ochrany. (Kopecký, 2017, s. 174–175)

Podle Brůny (2005, s. 27) je působnost obce stanovena tak, že může své záležitosti samostatně spravovat. Obecní samostatná působnost je zakotvena v zákonech příkladným výčtem, také jako péče o rozvoj a uspokojování potřeb svých občanů v souladu s obecními tradicemi a zvyklostmi. Jedná se o působnost především v oblastech: kulturní rozvoj, školství a vzdělávání, potřeby bydlení, trvale udržitelný rozvoj mimo jiné také dopravní infrastruktura. Obci je uložena vlastní správa v oblastech, které jsou v zájmu obce, pokud se nejedná

o přenesenou působnost nebo pokud nejsou přiděleny krajům. Jedná se vždy o samostatnou působnost, pokud zákon konkrétně nestanoví.

Samostatná působnost obce má velmi široký rozsah, a proto jsou následně uvedeny vybrané příklady, kam může zasahovat.

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) v Hlavě II, Díl 1 do samostatné působnosti obce patří:

- hospodaření obce – majetek musí být spravován účelně a hospodárně v jejím zájmu, musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením i zneužitím,
- spolupráce mezi obcemi, a to i s obcemi jiných států,
- dobrovolný svazek obcí,
- volby do zastupitelstev v obcích a místní referendum.

Přenesená neboli delegovaná působnost, jak již bylo zmíněno, musí být konkrétně stanovena zákonem. V opačném případě jde přirozeně o působnost samostatnou. Jak je již patrné z přecházející ilustrace číslo 1, státní správa je subsystemem veřejné správy. Aby bylo možné vykonávat státní správu obcemi, je nutné na ně tuto pravomoc delegovat zákonem. Tímto přenesením může vzniknout přenesená působnost. Jako je samospráva pro obce subjektivním právem, tak je pro ně přenesená působnost povinností uloženou státem.

Dle velikosti rozsahu státní správy v přenesené působnosti se rozlišují obce se základním rozsahem přenesené působnosti a obce s širším rozsahem přenesené působnosti, kam spadají všechny obce, které vykonávají přenesenou působnost v širším rozsahu než obce se základním rozsahem. Obce s širším rozsahem přenesené působnosti jsou pověřeny k výkonu nejen v rámci regionu své obce, ale také pro občany žijící v jiných obcích, tedy pro obce spadající do určitého obecního správního obvodu. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2016, online)

V rámci přenesené působnosti dle Průchy (2014, s. 62) není vykonávána státní správa přímým způsobem svými státními orgány, nýbrž nepřímou prostřednictvím obcí včetně jejich orgánů, jedná se tedy o nepřímý výkon státní správy. V této působnosti obec spravuje záležitosti samostatně, avšak v souladu se zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy. Pokud je delegována působnost na obce, vychází stát z pocitu, že je vhodné svou státní správu svěřit obcím jakožto představitelům místní samosprávy.

Pro územní samosprávné celky je přenesená působnost považována za jakousi povinnost. V právním státě je platné, že obcím i krajům lze uložit povinnosti pouze na základě zákona. Rozsah přenesené působnosti je dán přímo v zákoně zákonným opatřením státního orgánu

nebo skrze dohodu jednoho samosprávného celku s jiným o přenosu výkonu delegované působnosti na orgány jiného samosprávného celku, dovolí-li tento postup zákon. Pokud obce plní přenesenou působnost pro stát, stát se taky podílí na jejím financování, popřípadě na materiálním zabezpečení. V České republice je uzákoněno pravidlo, že obce a kraje podílející se na státní správě mají právo na příspěvek na výkon státní správy. Výše státního příspěvku z jeho rozpočtu je určena dle zákonných pravidel. (Kopecký, 2017, s. 189)

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích se dle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti obce dělí na:

- obce se základním rozsahem přenesené působnosti,
- obce s pověřeným obecním úřadem,
- obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Přesné znění zákonného zakotvení podle § 61 odst. 1 přenesené působnosti je následující:

- *„v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona; v tomto případě je území obce správním obvodem,*
- *v rozsahu pověřeného obecního úřadu (§ 64) vykonávána tímto úřadem,*
- *v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (§ 66) vykonávána tímto úřadem“* (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Dle uvedeného textu je možné shrnout, že za obecní stěžejní aktivitu se dá považovat samostatná působnost. Prostřednictvím samostatné působnosti si obec spravuje své vlastní záležitosti. Samospráva je jedním ze znaků moderního demokratického státu. Vedle samostatné působnosti může obec disponovat také působností přenesenou, Jejímž zprostředkováním je na obec delegována určitá část výkonu státní správy.

2 DOZOR NAD PŮSOBNOSTÍ OBCÍ

Než bude popsán dozor nad působností obcí, je nejprve nutné odlišit tento pojem od kontroly. Pojmy dozor a kontrola nemají totožnou definici. Oba představují jistou dohledovou aktivitu nad vybranými činnostmi, v tomto případě nad působností obcí. Každý z nich, ač se to nemusí na první pohled zdát, představuje sice podobnou, ale mírně pozměněnou činnost a má odlišné vymezení. V praxi spolu tyto dva pojmy úzce souvisí a jsou používány při stejné dohledové aktivitě. Účelem kontrolní i dozorové činnosti je vypátrání reálného stavu výkonnosti celkové působnosti, následuje jeho srovnání s požadovaným stavem, který je určen zákony a právními předpisy. Při výskytu nesrovnalostí s požadovaným stavem je možné přijmout jistá opatření pro nápravu. První rozdíl mezi dozorem a kontrolou je doba, kdy je činnost prováděna. Kontrola může být prováděna předběžně, průběžně, ale i následně po výkonu činnosti působnosti obcí. Na druhé straně dozor bývá aplikován pouze následně, tedy po výkonu samostatné či přenesené působnosti obcí. Druhý zásadní rozdíl mezi oběma pojmy je zákonný pohled. Dozor dohlíží nad dodržením zásady zákonnosti konkrétního aktu. Oproti tomu kontrola je dohled nad plněním uzákoněných povinností obecně. (Furek, MVČR 2012, s.358) Dozor oproti kontrole je vykonáván následně, nemá tedy preventivní ani průběžný charakter. Orgány územních samosprávných celků musí při výkonu veřejné správy dodržovat princip zákonnosti neboli legality. Princip legality je možné chápat jako povinnost postupovat při svém jednání v souladu se zákony i dalšími právními předpisy, které vymezují meze, podmínky a způsob výkonu veřejné správy. Dodržování této zásady je zajištěno právními prostředky, dokonce je tato zásada považována za jeden z principů dobré správy. Obecná definice vypovídá, že dozor znamená pozorování nebo kontrolní činnosti faktického stavu, na které navazuje jeho porovnání s ideálním stavem (Encyklopedie o právu, 2014). Dozorovým orgánem pro výkon samostatné působnosti je Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen „MVČR“) a pro výkon přenesené působnosti je dozorovým orgánem rovněž jako u kontroly příslušný krajský úřad.

Druhy dozoru je možné rozdělit na:

- správní dozor (vnější dozor) – dozorčí orgán sleduje činnost nepodřízených subjektů a porovnává ho s ideálním stavem. Jedná se o tzv. dozor zvenku, tedy provádí ho objektivní sledující orgán. Dle Kopeckého (2017b, s. 324) patří do vnějšího dozoru dozor nad činností v samostatné působnosti obcí a krajů. Dozor je prováděn jinými subjekty než orgány veřejné správy,

- státní dozor – stát dozoruje nad ostatními veřejnoprávními korporacemi např. hospodářský či finanční dozor,
- vnitřní dozor – dozor nadřízeného státního orgánu nad podřízeným. Přezkoumává se dodržování zákona, ale i věcná správnost a účel (Encyklopedie o právu, 2014). Jak uvádí Kopecký (2017b, s. 324), do vnitřního dozoru se řadí dozor nad výkonem přenesené působnosti územních samosprávných celků.

Za správní dozor se podle Hendrycha (2014, s. 193) považuje dohled prováděný prostřednictvím správních úřadů nebo orgánů, jež jsou vykonavateli veřejné správy. Jedná se o správní činnost, která má za cíl sledovat chování a porovnat ho s právními předpisy či pravidly pro žádoucí chování u nepodřízených subjektů. Správní dozor mohou vykonávat správní úřady nebo dozorčí rady (orgány územní samosprávy) v rámci své působnosti jako doplňující nebo výlučnou aktivitu. Rozsah dozoru je určen podle rozsahu delegované působnosti a dle jejich postavení ve veřejné správě. V určitých případech mohou být dozorčí orgány hierarchicky uspořádány. Správní dozor jako svou doplňkovou činnost vykonávají ministerstva a odborné územní správní orgány. Jako výlučná činnost a pouze pro některé oblasti je dozor vykonáván např. správními úřady označovanými jako inspekce (př. Česká Inspekce životního prostředí, Česká obchodní inspekce) i Úřadem bezpečnosti práce. Tyto úřady byly primárně zřízeny pro dozorčí činnost.

Obecně je tematika dozoru nad činností územních samosprávných celků obsažena v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád a v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Konkrétní dozor zakotvený v zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích dozoruje především na vady vzniklé při vydávání právních předpisů, jimiž jsou hlavně obecně závazné vyhlášky a nařízení, dále pak rozhodnutí, usnesení či jiné opatření vydané v rámci působností obcí, souhrnně se dají označit za vydané podzákonné akty. Dozor nad působností obcí se zabývá dozorem již vydaných aktů, zde se projevuje jeho následný charakter. Následný dozor není vázán na žádné lhůty, probíhá však jenom nad platnými akty. Obce mají povinnost své vydané právní předpisy, tedy obecně závazné vyhlášky a nařízení, případně i vyžádané právní akty podléhající dozoru zasílat neprodleně po dni vyhlášení dozorovým orgánům. Dozorové orgány až na výjimky nejsou oprávněny vadné předpisy rušit, mají pouze právo na vyzvání obce k jejich nápravě. Dle zákona mohou dozorčí orgány dočasně pozastavit účinnost vadných aktů a podnítit řízení u Ústavního soudu nebo při samosprávě ve správním soudnictví požádat o jejich zrušení. Pouze v případech vadných jiných opatření vydaných v přenesené působnosti je dozorový orgán oprávněn tyto

akty zrušit. Dozor zahrnuje i jisté výjimky, které mají vlastní dozorcí oprávnění, jsou jimi např. oblasti týkající se správy daní, jež jsou spravovány dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) nebo úkony vydané dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. (Hendrych, 2016, s. 113)

Při dozoru jsou dozorové orgány povinny ctít princip dobré správy, což je postoj, podle kterého je veřejná správa chápána jako služba pro občany a zahrnuje etický kodex pro její výkon (Liberdová, Deník VS 2015, online). Dozorové orgány vyřizují záležitosti v přiměřených lhůtách bez zbytečných průtahů, dodržují etické chování při dozoru nad dozorovanými subjekty a poskytují jim metodickou pomoc, činí tak z vlastní iniciativy. Při dozoru vydaných aktů vycházejí dozorové orgány z právního stavu ke dni posuzování a při posuzování plnění zákonných podmínek pro přijetí, platnost a účinnost aktů z právního stavu ke dni rozhodnému pro tyto záležitosti. Při dozoru je vždy brán ohled na nálezy Ústavního soudu. Dozorové orgány se řídí vydanou judikaturou ostatních soudů, výkladových stanovisek i věcně příslušnými ústředními správními úřady. Cílem dozorových orgánů je sjednocení postupu dozoru prostřednictvím spolupráce. Při výkonu dozoru je obcím v jejich působnosti podobně jako u kontroly poskytnuta odborná a metodická pomoc, a to buď z vlastní iniciativy nebo přímo na žádost určité obce. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s 31–32)

Z tabulky níže je možné vyčíst, co je dozorováno při jednotlivé působnosti obce, jaká jsou kritéria pro provádění dozoru, který orgán dozor provádí i orgán, jež je oprávněn vydané akty rušit.

Tabulka 1: Přehled o dozorové činnosti

Působnost obce	Předmět dozoru - akt	Kritéria dozoru	Orgán dozoru	Orgán, který může akt zrušit
Samostatná	obecně závazná vyhláška	zákon	Ministerstvo vnitra	Ústavní soud
	usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření	zákon a jiný právní předpis		správní soud
Přenesená	nařízení	zákon a jiný právní předpis	krajský úřad	Ústavní soud
	usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření	zákon, jiný právní předpis usnesení vlády směrnice ÚSÚ opatření krajského úřadu přijaté při kontrole výkonu přenesené působnosti		krajský úřad

Zdroj: vlastní zpracování dle (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 724)

2.1 Dozor nad samostatnou působností obcí

Legislativa dozoru nad samostatnou působností, přesněji nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek a usnesení, rozhodnutí či jiných opatření vydaných obcemi v rámci samostatné působnosti, je ukotvena v hlavě VI díl 1 § 123 a 124 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Dozorový orgán v samostatné působnosti, jímž je Ministerstvo vnitra České republiky, je povinen při své aktivitě také dodržovat podzákonné normy. Dozor se řídí mimo jiné nálezy Ústavního soudu dle § 64 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, kterým je uloženo oprávnění ministra na podání návrhu pro rušení právních předpisů u Ústavního soudu. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2005, s. 50, online)

2.1.1 Dozor nad obecně závaznými vyhláškami

Jak již bylo uvedeno výše, obce mají právo v samostatné působnosti podle ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky čl. 104 odst. 3 vydávat právní akty, jimiž jsou obecně závazné vyhlášky, které jsou platné na území obce. Právní akty musí být vydávány v souladu se zákony a dodržovat zásadu legality, to je následně předmětem dozorové činnosti, jež provádí MVČR.

MVČR při výkonu dozoru pozoruje soulad obecně závazných vyhlášek se zákony i se základními lidskými právy a svobodami. Při dozoru se řídí ustanovením v § 123 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Je tak vykonáváno podle vlastních zjištění či na vnější popud. Pokud Ministerstvo vnitra České republiky obdrží vnější popud k dozoru nad OZV a má k dispozici znění obecně závazné vyhlášky od obce či je schopno dohledat si dozorovanou vyhlášku z jiných zdrojů např. na internetu, posoudí její soulad se zákonem a podle výsledků do stanovené lhůty zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád § 42 (30 dní, ve složitějších případech 60 dní), využije některou z možností:

- písemně informuje subjekt, jež dal podnět k dozoru o skutečnosti, že dozor nad vyhláškou neshledal nutným, avšak věci se dále zabývá a posléze oznámí výsledek,
- písemně oznámí podateli, že neshledal řádné příčiny pro zahájení dozoru včetně odůvodnění svého právního shledání,
- písemně sdělí podateli skutečnost včetně odůvodnění, že se ve vyhlášce objevily okolnosti, které nejsou v souladu se zákonem a seznámí jej s dalším postupem.

(Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 33–34)

Pokud MVČR nemá k dispozici znění obecně závazné vyhlášky, ke které byl dán popud o dozoru, požádá obec neprodleně o její poskytnutí. V každém případě vyzve obec o poskytnutí všech dokumentů potřebných k provedení dozoru, jsou jimi:

- kopie OZV včetně dotčených OZV v případě měnící vyhlášky,
- kopie usnesení zastupitelstva, kterým byla vyhláška přijata v platnost,
- kopie zápisu ze schůzky zastupitelstva, na které byla vyhláška vydána,
- informace o reálném počtu zastupitelů při rozhodování o OZV, údaje o počtu členů zastupitelstva přítomných na schůzce, kde byla vyhláška schválena a počet členů hlasujících pro přijetí dozorované vyhlášky,
- kopie údajů o době, místě a navrženém programu zasedání, na kterém se rozhodovalo o přijetí vyhlášky včetně data zveřejnění na úřední desce,
- kopie dokladu, kde je uvedeno datum vyvěšení i sejmutí OZV z úřední desky,
- vyjádření obce k vnějšímu popudu o dozoru. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 34)

Pokud dozorový orgán při své činnosti shledá obecně závaznou vyhlášku odporující zákonu, vyzve obce ke zjednání opravy. Nejednají-li obec ve stanovené lhůtě nápravu, je Ministerstvo vnitra České republiky oprávněno pozastavit účinnost dané vyhlášky a určit obci patřičnou lhůtu k řádné nápravě. Dojde-li při dozoru ke shledání vyhlášky v rozporu se základními lidskými právy a svobodami, má MVČR pravomoc pozastavit její účinnost bez předčasného upozornění k nápravě. Účinnost je pozastavena doručením rozhodnutí o pozastavení. Pokud obec nezjedná nápravu dotčené vyhlášky ani nepodá rozklad, což je odvolací prostředek proti rozhodnutí dozorového orgánu, MVČR podá do 30 dnů od právní moci rozhodnutí o pozastavení účinnosti OZV návrh na zrušení k Ústavnímu soudu. (Hendrych, 2016, s. 113–114)

2.1.2 Dozor nad usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními

Tento typ dozoru se týká veškerých opatření obce vydaných v samostatné působnosti, které nejsou obecně závaznými vyhláškami a podléhají dozoru Ministerstvu vnitra. Při dozoru usnesení, rozhodnutí a jiných opatření (dále jen „usnesení“) posuzuje MVČR jejich soulad se zákonem a jinými právními předpisy. Dozor probíhá na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích § 124, a to z vlastní iniciativy či na popud zvnějšku. Postup dozoru probíhá v podstatě stejným způsobem jako nad obecně závaznými vyhláškami s jistými odlišnostmi.

Při obdržení vnějšího podnětu postupuje Ministerstvo vnitra České republiky stejným způsobem jako u dozoru nad vyhláškami. Záleží, zda má k dispozici znění dotčeného usnesení či si o něj musí spolu s potřebnými dokumenty, které jsou totožné jako u dozoru vyhlášek, u obce zažádat. MVČR následně informuje podatele o vyřízení a dalším průběhu dozoru na jeho popud.

V případě, že dozorový orgán shledá usnesení v rozporu se zákonem, vyzve obec podle § 124 odst. 1 obecního zřízení ke zjednání nápravy, zároveň uvede způsob, jak nejlépe nápravu zjednat. Pokud obec nezjedná nápravu ve stanovené lhůtě, která činí 60 dnů od doručení výzvy, je Ministerstvo vnitra České republiky oprávněno pozastavit výkon dotčeného usnesení. Pozastavení je platné ode dne doručení oznámení o pozastavení, kde je uvedena zároveň lhůta pro zjednání nápravy. Pokud by obec nezjedнала nápravu ani po uplynutí náhradní lhůty a nepodala rozklad proti rozhodnutí, může být usnesení navrhuto ke zrušení příslušnému soudu. V opačném případě při zjednání řádné nápravy MVČR zruší do 15 dnů ode dne doručení sdělení obce o nápravě pozastavení účinnosti usnesení. Pokud usnesení, rozhodnutí či jiné opatření bylo již vykonáno, podá MVČR dle § 124 odst. 5 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích rovnou návrh na jeho zrušení k soudu. Tomuto úkonu by měla předcházet výzva obci ke zjednání nápravy, pokud však usnesení závazně neporušuje zákon, kdy není výzva nutná. (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 701–703)

V případě porušení právních předpisů obchodního, občanského nebo pracovního práva se dozor a kontrola výkonu samostatné působnosti obcí řídí zvláštními předpisy (Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů; Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí).

2.2 Dozor nad přenesenou působností obcí

Ve výkonu přenesené působnosti má obec právo vydávat akty, jimiž jsou nařízení, usnesení, rozhodnutí a jiná opatření. Dozor nad přenesenou působností obcí, respektive nad nařízeními, usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními má v kompetenci místně příslušný krajský úřad. V rámci toho druhu dozoru je dohlíženo na nepřímý výkon státní správy delegovaný na obce. Legislativní ukotvení dozoru nad přenesenou působností je možné najít v Dílu 2 § 125 a 126 obecního zřízení (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

2.2.1 Dozor nad nařízenými

Při dozoru nad nařízenými shledává krajský úřad soulad se zákony, jinými právními předpisy a základními lidskými právy a svobodami. Až na výjimku ustanovení o základních zásadách činnosti správních orgánů se na tento dozor nevztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Krajský úřad je oprávněn vykonávat dozor na základě vlastního zjištění či na vnější popud.

Shledá-li krajský úřad z vlastní iniciativy či na základě vnějšího popudu nařízení v rozporu se zákonem či jiným právním předpisem, vyzve v první řadě obec, aby zjednala nápravu. Nesouladem se zákonem může být např. skutečnost, že obec nedodržela zákonem stanovený postup pro vydávání nařízení (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 712). Pokud obec nezjedná nápravu do lhůty 60 dnů ode dne doručení rozhodnutí o zjednání nápravy, může krajský úřad rozhodnout o pozastavení činnosti daného nařízení, přičemž stanoví obci náhradní lhůty ke zjednání nápravy. Rozhodnutí o zjednání nápravy by mělo obsahovat doporučení k vhodnému odstranění nedostatků.

Nezjedná-li obec nápravu ani v náhradní lhůtě, je ředitel krajského úřadu oprávněn podat návrh na zrušení dotčeného nařízení k Ústavnímu soudu. V případě, kdy obec zjedná řádnou nápravu nařízení, krajský úřad neprodleně obnoví jeho účinnost. Pokud obec nedodrží stanovenou lhůtu pro nápravu a sjedná ji až po uplynutí, je krajský úřad zavázán dodržet lhůtu na zrušení pozastavení účinnosti 15 dnů běžící ode dne sdělení obce o zjednání nápravy. Platnost rozhodnutí o pozastavení účinnosti končí dnem právní moci rozhodnutí Ústavního soudu o zamítnutí, odmítnutí či zastavení řízení návrhu na zrušení určitého nařízení. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 41)

2.2.2 Dozor nad usnesenými, rozhodnutími a jinými opatřeními

Při dozoru nad usnesenými, rozhodnutími a jinými opatřeními vydanými v rámci přenesené působnosti obce se dozoruje jejich soulad se zákonem, jinými právními předpisy a v jejich mezích rovněž usnesení vlády, směrnicemi ústředního správního úřadu i s opatřeními krajského úřadu přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti. Odhalí-li se při dozoru nějaký nesoulad usnesení s uvedenými předpisy nebo zákonem, uloží krajský úřad obci povinnost sjednat nápravu daného usnesení. Ve výzvě o nápravě usnesení bývá uveden i doporučující postup k řádné nápravě. (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 716–717)

V případě, že obec není schopna zjednat nápravu do 60 dnů od doručení výzvy, je krajský úřad oprávněn podle § 126 odst. 1 usnesení zrušit. O tomto úkonu informuje příslušný obecní úřad. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích) Pokud vyjde najevo zřejmý a závažný nesoulad usnesení

se zákonem, smí krajský úřad podle § 126 odst. 2 dotčené usnesení zrušit okamžitě bez předchozí výzvy obci ke zjednání nápravy (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Zásadním rozdílem mezi dozorem nad usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními v samostatné a přenesené působnosti je ten, že při doзору nad přenesenou působností je dozorový orgán, jímž je krajský úřad, oprávněn přímo rušit tyto akty. Při doзору samostatné působnosti má toto oprávnění pouze soud.

3 KONTROLA NAD PŮSOBNOSTÍ OBCÍ

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je kontrola považována za funkci orgánů veřejné správy. Při této činnosti kontrolní orgány zkoumají, jestli samosprávné celky dodržují při výkonu samostatné působnosti zákony a další právní předpisy s výjimkami obchodního, pracovního či občanského práva. A za druhé, zda dodržují při výkonu delegované působnosti zákony, další právní předpisy a v jejich mezích také usnesení vlády, směrnice ústředních správních úřadů, jakož i opatření příslušných veřejnosprávních orgánů nutných při kontrole přenesené působnosti. (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 725)

Definice kontroly je jasně vymezena v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole v § 2 takto: *„Kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba (subjekt) plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů“*. Jedná se tedy o jistou kontrolní činnost, která probíhá v určitém časovém období.

Kontrolní orgán zkoumá skutečný stav či způsob, jak si kontrolovaná osoba nebo subjekt počíná při plnění svých povinností, následně porovnává tyto skutečnosti s ideálním stavem (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 6). Kontrola může být prováděna předběžně, průběžně či následně. Jejím předmětem je plnění jiných povinností obcí a krajů daných zákonem a jiných právních předpisů. Eventuální nápravu při zjištění nějakých nedostatků provádí sám územní samosprávný celek.

Kontrolu veřejné správy je možné rozlišit dle Průchy (2014, s. 103) na dva druhy:

- správní kontrola – tím, kdo kontroluje požadovaný stav, jsou orgány veřejné správy. Tuto správní kontrolu lze dále rozlišit na kontrolu zaměřenou na aktivitu správních orgánů v hierarchických vztazích podřízenosti a nadřízenosti. A za druhé na kontrolu zaměřenou na plnění povinností subjektů správního práva, kde nejsou veřejnoprávní vztahy hierarchicky určeny,
- vnější kontrola – činnost orgánů veřejné správy je kontrolována jinými subjekty než veřejnoprávními subjekty např. zvláštním předpisem daná soudní kontrola či kontrola občany.

Obecná kontrola je všeobecně upravena zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole. Nicméně konkrétní kontrola nad působností obcí, ať už samostatnou či přenesenou je významnou dohledovou činností, a také tomu odpovídá její určité podrobné legislativní ukotvení. V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích je kontrole věnována konkrétní část, a to hlava VII obsahující § 129

a § 129a. V případě obcí provádí kontrolu nad výkonem samostatné působnosti Ministerstvo vnitra České republiky. Je možné, aby se na kontrole podílela i jiná fyzická osoba, jež není zaměstnancem MVČR, avšak pouze za předpokladu, že bude mít k tomuto úkonu příslušné pověření (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 8). Kontrolu nad přenesenou působností vykonává místně příslušný krajský úřad, jehož příslušnost se určuje na základě geografické polohy obce. Je dáno, že každá obec územně spadá do jednoho kraje.

Ministerstvo vnitra České republiky i krajský úřad smí provádět kontrolní činnost na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, a to pouze v případech stanovených zákonem a u povinností, u kterých není zvláštním zákonem určena speciální kontrolní aktivita. MVČR dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích nepodléhá např. kontrola hospodaření územních samosprávných celků a nakládání s jejich majetkem, která je stanovena zvláštním zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí). Dalším příkladem, kdy je kontrola prováděna dle zvláštního zákona, mohou být záležitosti týkající se finanční oblasti, např. oblast územních rozpočtů. V tomto případě je kontrola prováděna na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). (Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole)

Kontrolou se rozumí jakákoli kontrolní činnost probíhající za určitý časový úsek, při níž je zjišťován reálný stav kontrolovaných aktivit, a následně porovnáván s požadovaným stavem (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018, s. 6). Podle Hendrycha (2014, s. 188) je prvním krokem při kontrolním procesu zjištění faktického stavu, následuje ověření plánovaného stavu, tedy toho, co má být, dále jsou mezi těmito stavy vytyčovány odchylky. V závěru kontrolního procesu probíhá hodnocení eventuálních odchylek.

Při předběžné kontrole jde o to, že právo rozhodovat má i jiný než rozhodující orgán, tedy do procesu rozhodování obce smí zasahovat jiný pověřený orgán. A to především v aktech, které schvalují a potvrzují tyto orgány. Avšak předběžná kontrola je typická spíše pro policejní nikoliv právní stát, ve kterém je významná právní kontrola. (Hendrych, 2014, s. 188) Právní stát znamená, že v takovém státě se všechny veřejné pravomoci provádí v mezích zákona, a to způsobem stanoveným zákonem, v souladu s demokracií a základními lidskými právy pod záštitou nestranných soudů (Zichová, Euroactiv.cz 2020, online). V současné době je možné se setkat i s předběžnou kontrolou, která probíhá ve veřejném zájmu. Pod předběžnou

kontrolou se dá chápat např. vydávání různých metodických doporučení k obecní činnosti od příslušných orgánů, aby se předešlo možným nedostatkům či dobrovolné konzultace, jež nabízí obcím Ministerstvo vnitra České republiky.

Kontrolou bezchybnosti, účelnosti a hospodárnosti procesů řešení se rozumí dle Hendrycha (2014, s. 189) průběžná kontrola. Pokud se při průběžné kontrole objeví závady, je možné jejich okamžité odstranění, což vede k efektivnímu dosažení cíle. Průběžná kontrola spočívá v úpravě postupů, které se vychýlily od vytyčeného cíle. Přispívá k vyšší kvalitě rozhodování. Jelikož průběžná kontrola není úplná a bývá často neobjektivní, protože nemá dostatek informací o předmětu kontroly, je nezbytnou součástí kontrolního procesu právě kontrola provedená následně. Následná kontrola je chápána jako závěrečná kontrola nezbytná k realizaci stanoveného cíle.

Pro účinnost kontroly je nezbytné, aby kontrolující orgán, v tomto případě MVČR či krajský úřad, splňoval jisté předpoklady. Orgán provádějící kontrolu by měl mít výkon kontroly ve své kompetenci a měl by znát důležité informace o kontrolovaném subjektu, v tomto případě o kontrolované obci. Při kontrolní práci by kontrolní orgán měl dbát na pečlivost a svědomitost, neměl by být osobně ani věcně zaujat a měl by zastávat kritický postoj při posuzování i hodnocení obecních aktivit. (Hendrych, 2014, s. 188)

Kontrolující má ve své kompetenci dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole § 9 následující úkony:

- zkoumat aktuální stav věci,
- vyšetřovat práva a oprávněné zájmy obce,
- předkládat pověřeným osobám pověření o kontrole,
- vydávat potvrzení o zajištěných originálních podkladech,
- umožňovat orgánům obce účastnit se provádění kontroly, není-li to v rozporu s kontrolním účelem,
- vyhotovit závěrečný protokol.

Ke každé kontrole je nezbytné kontrolní pověření v písemné podobě. Pověření zpravidla obsahuje stanovení, kdo je kontrolní orgán včetně identifikace kontrolujícího a kontrolovaného subjektu. Dále obsahuje objekt kontroly, datum vydání s identifikací a podpis osoby vydávající pověření. Jeho vydavatelem může být vedoucí kontrolního orgánu, v tomto případě ministr, případně jím pověřená osoba. V případech samostatné působnosti, a pokud tak stanoví jiný

právní předpis, může být pověření formou průkazu. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 9)

Kontrolující má povinnost při zahájení kontroly o tomto stavu informovat kontrolovaného. Při kontrole samostatné působnosti bývá informován zástupce obce, tedy starosta. Při kontrole přenesené působnosti je informován subjekt, který zajišťuje výkon delegované působnosti, tedy tajemník obecního úřadu. Pokud obec nemá zřízenou funkci tajemníka, je osobou zajišťující přenesenou působnost rovněž starosta. O průběhu a závěru kontrolního řízení vydává MVČR či krajský úřad protokol. V protokole musí být obsaženo závěrečné zjištění včetně uvedení reálného stavu se zjištěnými nedostatky, porušené předpisy i podklady, ze kterých závěr vychází. Starosta obce je povinen na nejbližším jednání zastupitelstva informovat zastupitele o výsledku kontroly. Pokud byl kontrolou zjištěn zákonu odporující postup obce, měl by starosta také předložit návrh opatření pro nápravu včetně opatření zamezující opakování nezákonného postupu. Zápis z tohoto jednání zastupitelstva musí být zaslán Ministerstvu vnitra. (Kopecký, 2017, s. 321–322)

Obce mají při své kontrole jistá práva a povinnosti. Zásadní povinností se považuje nutnost umožnit kontrolnímu orgánu kontrolní činnost nad svou působností a vytvořit vhodné podmínky pro průběh kontroly. Kontrolované subjekty smějí vyžadovat předložení pověření ke kontrole včetně dalších dokumentů ověřujících, že se jedná o osobu s kompetencí kontrolu vykonávat, nestalo-li se tomu tak automaticky před zahájením kontroly. Pokud to nebrání efektivnímu provedení a účelu, smí orgány obcí při výkonu kontroly přihlížet. Orgány obce mají též právo při kontrole své činnosti vznést podezření na podjatost osob kontrolního orgánu, podjatost je blíže upravena v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád § 14. Obecní orgány smí také podávat námitky vůči kontrolním zjištěním uvedených v závěrečném protokolu. Kontrolované subjekty mají v případě zjištění kontrolních nedostatků povinnost podat písemnou zprávu o odstranění či prevenci nedostatků, pokud o zprávu kontrolní orgán požádá. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 12–13)

Po ukončení kontroly je kontrolující povinen vystavit protokol o kontrole, jedná se o jakýsi výstup o kontrole pro obec. Protokol musí být sepsán do 30 dnů, ve složitějších případech do 60 dnů od závěrečného dne kontroly a jeho kopie je následně doručena obecním orgánům.

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole v § 12 jasně vymezuje náležitosti, jež musí každý protokol splňovat, jsou jimi:

- vyznačení, kdo je kontrolní orgán a kdo kontrolovaný subjekt včetně určení předmětu kontroly,
- označení ustanovení právního předpisu, které vymezuje pravomoc kontrolnímu orgánu provádět výkon kontroly,
- pokud je přítomna přizvaná osoba, je nutné její označení i důvod proč byla ke kontrole přizvána,
- úkon, jímž byla kontrola zahájena a činnost, kterou se tak stalo,
- časové vymezení, kdy byl proveden poslední kontrolní úkon,
- obsah zprávy se zjištěným stavem s uvedenými nedostatky a právními předpisy, které byly činností obce porušeny včetně podkladů, ze kterých kontrolující čerpal materiály,
- poučení o možnosti podat námitky vůči kontrolnímu zjištění uvedeném v závěrečném protokole,
- datum zpracování,
- podpis kontrolujícího.

V protokolu je také vhodné uvést poučení pro kontrolované subjekty obsahující vymezení jejich práv a povinností. Kontrolující nemá povinnost seznamovat obce s obsahem protokolu, jeho povinností je pouze doručení protokolu. Za řádné doručení protokolu se považuje doručení jednoho ze dvou stejnopisů protokolu, druhý stejnopis je ukládán do kontrolního spisu. Protokol je možné doručit poštou či datovou schránkou. Doručením se rozumí převzetí kontrolovaného subjektu, v případě přes datovou schránku je doručení bráno dnem přihlášení obecního orgánu do datové schránky. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 17–18)

3.1 Kontrola výkonu samostatné působnosti

Předmětem kontroly samostatné působnosti obcí mohou být události:

- správné fungování obecních orgánů,
- evidence právních předpisů obce včetně dalších právních předpisů,
- podmínky pro možné naplnění práv občanů obce,
- zveřejňování informací včetně výročních zpráv o činnosti,
- hospodaření s nemovitým obecním majetkem,
- zprávy o přezkoumání hospodaření,

- legální postup při správě úřední desky (Ministerstvo vnitra České republiky, 2014, s. 8).

V oblasti samostatné působnosti obcí je primárním kontrolním orgánem Ministerstvo vnitra České republiky, které je oprávněno jakožto kontrolní orgán dle § 3, si ještě před počátkem kontroly opatřit podklady, zda je vůbec nezbytné kontrolu realizovat (Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole). V některých případech např. při přezkumu finančního hospodaření obce, je kontrolním orgánem příslušný krajský úřad. V samosprávné aktivitě obcí je předmětem kontroly MVČR dodržování právních předpisů obcemi. Takto pojatá kontrolní činnost je chápána jako obecná a podpůrná, je tedy možné kontrolovat veškeré postupy obcí v samostatné působnosti, není-li pro jistou oblast jiná speciální právní úprava. Hlavním rysem této kontroly je předběžný charakter. MVČR vede kontrolu s cílem vypátrat nedostatky ve výkonu samostatné působnosti, a hlavně s cílem vyvarování se jejich opakování. Tyto kontroly jsou proto vnímány jako odborná pomoc pro obce. Výsledné protokoly mimo jiné obsahují vhodné doporučení, jak odstranit odhalené nedostatky. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013, s. 3–4)

Kontrola samostatné působnosti obcí se řídí ustanovením § 129a zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obsahující speciální režim pro tuto kontrolu. V ustanovení je zahrnuta obzvláště případná náprava vzniklých nedostatků odhalených kontrolou. V souvislosti s autonomií obcí v samostatné působnosti zákon umožňuje obcím rozhodovat, jestli se orgány obce obrátí na kontrolujícího ohledně doporučení o nápravě zjištěných nedostatků či nikoliv. Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích jsou však obcím uloženy povinnosti ohledně proběhlé kontroly:

- informovat o výsledku kontroly zastupitelstvo obce,
- zveřejnit informace o kontrole na úřední desce obecního úřadu,
- seznámit s výsledky kontroly MVČR,
- zajistit nápravné opatření k napravení zjištěných nedostatků. (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 740)

Kontrolní činnost dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve své podstatě k samosprávným celkům nesmí být prováděna absolutně, avšak probíhá do jisté míry komplexně. Není zaměřena jen na jednu oblast výkonu samostatné působnosti, nýbrž je jejím předmětem plnění rozsáhlejší oblasti zákonem daných povinností obce. Komplexnější kontroly mohou vést k efektivnějšímu řešení dalších možných podnětů přicházejících od občanů v jedné obci a k celkově lepšímu výkonu místní samosprávy. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013, s. 4) Součástí kontrol

prováděných Ministerstvem vnitra může být metodická pomoc. Metodická pomoc znamená jakési doporučení či návod, jak postupovat v jistých situacích.

Pokud existuje dostatečný podnět pro kontrolu, je kontrola zahájena. Zahájena je prvním kontrolním úkonem podle § 5, kterým může být podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole předložení pověření ke kontrole nebo doručení oznámení o zahájení kontroly obecním orgánům (Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole). V některých případech postačí, když bude starosta obce informován posléze. Dalším úkonem dle § 26 je samotná kontrola konkrétní oblasti např. při kontrole správného vedení úřední desky jsou zkontrolovány všechny náležitosti, které by měly být dle zákona splněny. Úřední deska musí být mimo jiné nepřetržitě přístupna veřejnosti (Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád). Při zjištění, že úřední deska není dostatečně přístupná či nesplňuje jiné náležitosti, vydá MVČR doporučení k odstranění nedostatku. Následuje ukončení kontroly, poslední úkon není přesně definován, může se např. jednat o poslední kontrolní činnost či informování starosty o výsledku kontroly. Od posledního úkonu běží kontrolnímu orgánu 30ti denní lhůta pro vyhotovení protokolu.

Zákonem daný princip samosprávy je v kontrole zahrnut takovým způsobem, že obec je oprávněna si zažádat o doporučení pro nápravu, a následně si sama vybrat postup i prostředky pro odstranění odhalených nedostatků. Doporučení kontrolního orgánu jsou pouze informativního charakteru, obec je nemusí přijmout. (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 740) Tato pravomoc svobodně se rozhodnout o nápravě obcím vyplývá z ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky dle čl. 101 odst. 4, stát smí do obecních záležitostí zasahovat jen v nezbytné míře (Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR). Kontrola samostatné působnosti obcí tedy znamená výhradně státní dohled nad dodržováním platné legislativy v mezích zákona, a to pouze způsobem stanoveným zákonem.

Kontroly Ministerstvem vnitra jsou ze strany obcí vnímány většinou kladně, starostové uvítají pomoc a rady v konkrétních okolnostech, kdy byly zjištěny nedostatky. Tímto způsobem se mohou do budoucna vyvarovat zbytečných chyb a s nimi spojenými nepříjemnostmi, jako může být třeba negativní ohlas občanů, kteří nedostatky vnímají jako porušování jejich práv. Podnět ke kontrole jsou oprávněni vydávat Ministerstvu vnitra i sami občané při jakémkoli podezření na nezákonnou činnost obce. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013, s. 4)

3.2 Kontrola výkonu přenesené působnosti

Legislativní ukotvení kontroly výkonu přenesené působnosti, tedy státní správy prováděné i obcemi je upřesněno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích konkrétně § 129b v hlavě VII.

Dle ustanovení v § 129b je oprávněnou osobou k jednání v průběhu kontroly tajemník obce. V případě, že obec nemá zřízenou funkci tajemníka, je pověřenou osobou starosta případně jím pověřená osoba. Tajemník nese odpovědnost za nápravu nedostatků. (Potěšil, Furek, Hejč, Chmelík, Rigel a Škop, 2019, s. 746–747)

Předmět kontroly je odvozován od věcné působnosti ústředního správního úřadu. Do záležitostí určených ke kontrole spadají oblasti:

- místního rozvoje – územní plánování, oblasti stavebního řádu a územního řízení,
- vnitřních záležitostí – průběh voleb, evidence obyvatel, vidimace a zákonnost, vydaná nařízení,
- školství – rozpočet výdajů na vzdělávání, dodržování směrnic Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a usnesení vlády,
- kultury – dodržování autorského zákona a starost o památky,
- krizové řízení – obrana, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření v případě krizových stavů,
- zemědělství – vodní a lesní hospodářství, rybářství, podnikání, veterinární péče a ochrana proti týrání zvířat,
- dopravy – silniční hospodářství a dopravy, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla,
- financí – daně, cenové kontroly, provoz hracích výherních technologií a správa místních poplatků,
- průmyslu a obchodu – specifika dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon),
- práce a sociálních věcí – sociální práce včetně ochrana dětí,
- životního prostředí – ochrana přírody, ovzduší, zemědělské půdy, vodohospodářství, prevence havárií a integrovaná prevence a vlivy na životní prostředí,
- zdravotnictví – specifika dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, veřejné zdravotní pojištění a ochrana před návykovými látkami. (Česko, 2013, příloha)

Kontrola přenesené působnosti probíhá v podstatě stejným způsobem jako kontrola samostatné působnosti. Při kontrole delegované působnosti je postupováno podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole s jistými specifiky. Kontrolní orgán, v tomto případě krajský úřad, má právo uložit oprávnění k nápravě přímo v závěrečném kontrolním protokolu. Krajský úřad má povinnost

danou § 2 pravidelně, zpravidla jednou za rok, zveřejnit informace o proběhlých kontrolách, a to i způsobem přístupným dálkově (Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole). Veřejné informace slouží jako preventivní opatření pro jiné obce, ale i pro širokou veřejnost, která se o výsledky kontrol zajímá.

4 OBEC RABŠTEJNSKÁ LHOTA

První historická zmínka o obci se objevila již v 15. století. Rabštejnská Lhota je základním územním samosprávným celkem ležícím přibližně 4 km jihozápadně od města Chrudim. Obec je tvořena ze třech místních částí, a to rozlohou i počtem obyvatel největší částí Rabštejnská Lhota, Smrkový Týnec a nejmenší částí Rabštejn. V současné době eviduje dohromady 768 obyvatel. (Obec Rabštejnská Lhota, ©2021, online) Obec Rabštejnská Lhota vykonává jako své základní právo samostatnou působnost. V rámci samostatné působnosti je oprávněna vydávat obecně závazné vyhlášky. Neboť se jedná o malou obec, je největším dozorovým prostorem právě dozor nad těmito vyhláškami. Obec se řadí mezi obce se základním rozsahem přenesené působnosti, tudíž je oprávněna v rámci této působnosti vydávat převážně nařízení. Dozor nad usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními není na základě rozhovoru (Charvátová, 2021) v praktické části zahrnut, neboť obec jich vydala mnoho v rámci obou působností a dozor nad nimi probíhá analogickým způsobem jako u obecně závazných vyhlášek a nařízení.

Samospráva může být vykonávána přímo občany např. účastí na zasedání zastupitelstva nebo zprostředkováním obecních orgánů. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích jim je upraven pouze druh, aktivita a vzájemné vztahy mezi orgány. Obec je samostatně spravována nejvyšším obecním orgánem, a tím je zastupitelstvo obce, jež je oprávněno schvalovat obecně závazné vyhlášky. Zastupitelstvo se skládá z patnácti členů, všichni členové zastupitelstva jsou neuvolnění. V čele stojí a navenek obec reprezentuje starostka, která je pro funkci starosty uvolněna. Zastupuje ji místostarostka, která vykonává funkci neuvolněna. Významným orgánem je i pětičlenná rada obce, která má pravomoc vydávat nařízení v rámci přenesené působnosti. Starosta obce je oprávněn zavést funkci tajemníka obecního úřadu. V Rabštejnské Lhotě tato možnost není využita a funkce tajemníka není zřízena. Významným obecním orgánem je rovněž obecní úřad, který sídlí v místní části Rabštejnská Lhota.

4.1 Rozhovor

Pro sepsání a informace v praktické části bakalářské práce byl zvolen kvalitativní výzkum, formou polostrukturovaného rozhovoru. Z důvodu kvality výzkumu byl zvolen polostrukturovaný rozhovor, což je dotazování osobní formou. Nachází se na přelomu mezi strukturovaným a nestrukturovaným dotazováním. Polostrukturovaný rozhovor spočívá v dotazování tazatele na předem připravené otázky, avšak je zde prostor na reakci na podněty,

jež vstupují do rozhovoru od dotazovaného. (Skutil a kol., 2011) Cílem rozhovoru bylo získání dat ohledně prováděného dozoru a kontroly při výkonu samostatné i přenesené působnosti ve zvolené obci. Pro účely bakalářské práce byl rozhovor proveden se starostkou obce Rabštejnská Lhota paní Michaelou Charvátovou. Je to osoba, která řeší případné kontroly i dozor od příslušných orgánů, z tohoto důvodu je znalá v praktických záležitostech dohledové činnosti. Rozhovor proběhl během dubna 2021 prostřednictvím osobní schůzky na obecním úřadu. Paní starostka odpověděla na 14 otázek týkajících se praktických dopadů dozoru a kontroly nad samostatnou i přenesenou působností obce. Přepis rozhovoru je v příloze A.

4.2 Dozor nad působností v obci Rabštejnská Lhota

Jak bylo uvedeno v teoretické části, dozor nad vydáváním a obsahem právních předpisů obce, jimiž jsou v obci Rabštejnská Lhota převážně obecně závazné vyhlášky (dále také „vyhlášky“) a nařízení, je prováděn v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a řídí se obecnými zákony č. 255/2012 Sb., o kontrole a č. 500/2004 Sb., správní řád.

Dozor nad samostatnou působností

Dozorovým orgánem pro samostatnou působnost je Ministerstvo vnitra České republiky. Obec Rabštejnská Lhota má právo vydávat v samostatné působnosti obecně závazné vyhlášky, jež jsou nejčastějšími právními předpisy obce Rabštejnská Lhota. Obecně závazná vyhláška je podzákonným právním předpisem a její platnost se vztahuje na území obce. Vyhlášky smí obec vydávat podle zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky konkrétně dle článku 104 odst. 3. V tomto článku je stanoveno, že zastupitelstva obce smějí v rámci výkonu své samostatné působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky a nesmí tuto pravomoc delegovat na jiný obecní orgán. „*Ustanovení § 35 odst. 1 a odst. 2 zákona o obcích vymezuje základní rozsah samostatné působnosti obce, v ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) téhož zákona je uvedeno, že obec se při vydávání OZV v rámci výkonu samostatné působnosti řídí zákonem a ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích stanoví, že je vydávání obecně OZV vyhrazeno zastupitelstvu obce*“ (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018, s. 8). Závazky vyplývající z vyhlášek mohou být podle ústavního principu zakotveného v článku č. 4. odst. 1 Listiny základních práv a svobod ukládány jen na základě zákona a v jeho mezích, a to pouze při dodržení základních lidských práv a svobod. Pravomoc základních územních samosprávných celků vydávat vyhlášky je blíže určena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích konkrétně v § 10. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018, s. 8) Obecně závazné vyhlášky

jakožto právní předpisy musí splňovat striktní zákonná pravidla. Pravomoc k vydávání vyhlášek je zakotvena v Ústavě České republiky, avšak nejsou jejím obsahem detailnější pravidla a požadavky na obsahovou stránku předpisů. Z tohoto důvodu byla vytvořena obsahová pravidla z judikatury Ústavního soudu. Ústavní soud stanovil tzv. test čtyř kroků, kterým musí obecně závazné vyhlášky úspěšně projít, aby dodržely zásadu zákonnosti. (Furková, Matějková, Rosová, 2013, s. 9)

Test čtyř kroků Ústavního soudu spočívá v krocích:

1. zda měla obec právo k vydání napadené obecně závazné vyhlášky,
2. zda obec nejednala za hranicí své pravomoci. Zda se obec při vydávání napadené OZV pohybovala v zákonem stanovené věcné působnosti,
3. zda obec nezneužila při jejím vydání zákonem svěřenou působnost,
4. zda obec přijetím napadené vyhlášky nejednala zjevně nerozumně. (Ústavní soud, 2020, online)

Při podezření na jisté pochybnosti ve vyhlášce vycházejících z dohledové činnosti jsou posuzovány právě tyto uvedené čtyři kroky. V případě, že dojde k zjištění porušení zákona, smí Ústavní soud na popud Ministerstva vnitra České republiky obecně závaznou vyhlášku zrušit, v opačném případě zůstává vyhláška platná.

Na základě rozhovoru (Charvátová, 2021) se v praxi při zjištění nezákonné vyhlášky používá spíše postup doporučení o odstranění nedostatků, které daná vyhláška obsahuje. Vyhláška je obcí následně opravena a vydána již v zákonné verzi. Návrh na zrušení podané dozorovým orgánem k Ústavnímu soudu je považováno za krajní řešení.

Jak určuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích v § 10 povinnosti, příkazy nebo zákazy smí obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou v konkrétních případech:

- pro zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku – může stanovit, jaké aktivity by mohly narušovat veřejný pořádek nebo odporovat dobrým mravům, ochranou bezpečnosti, zdraví či majetku,
- pro průběh, pořádání a ukončení sportovních a kulturních akcí, včetně diskoték, plesů či jiných tanečních zábav přístupných pro veřejnost – slouží k zabezpečení veřejného pořádku,

- k zajištění udržování čistoty ulic a všech veřejných prostor, pro ochranu životního prostředí, zeleně v zastavěných oblastech či jiné veřejné zeleně a k užívání vybavení obce sloužící pro potřeby veřejnosti.

Oblasti, jež je možné regulovat obecně závaznými vyhláškami, jsou uvedeny níže včetně zákonného ukotvení. V tabulce jsou uvedeny příklady oblastí, které konkrétně ovlivňují vyhlášky obce Rabštejská Lhota. Jedná se o oblasti např. požárního řádu, volného pohybu psů či místních poplatků. Výběr uvedených oblastí souvisí s konkrétními vyhláškami, které vydalo zastupitelstvo obce, a jsou v současné době platné na území Rabštejské Lhoty. Uvedené zákony v tabulce souvisí s dozorem nad vyhláškami. Při každém dozoru je vyhláška porovnávána, zda je v souladu s uvedeným zvláštním zákonem, který upravuje její meze.

Tabulka 2: Některé oblasti regulovatelné OZV dle zákona

Oblasti regulovatelné obecně závaznými vyhláškami		
Zákon	Zákonné zmocnění	Úprava
č. 133/1985 Sb., o požární ochraně	§ 29 odst. 1 písm. o)	požární řád, zabezpečení požární ochrany při hromadných akcích
č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání	§ 24 odst. 2	pravidla pro volný pohyb psů na veřejnosti včetně určení prostor pro to vhodných
č. 128/2000 Sb., o obcích	§ 10 písm. a), b)	místní záležitosti týkající se veřejného pořádku, podmínky pro pořádání veřejně přístupných akcí
č. 561/2004 Sb., školský zákon	§ 178 odst. 2 písm. b) a c)	určení školských obvodů a částí
č. 565/1990 Sb., o místních poplatech	§ 14	místní poplatky
č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů	§ 17a odst. 1, § 10a odst. 2	poplatky za komunální odpad, kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě veřejné zeleně

Zdroj: vlastní zpracování dle (Furková, Matějková, Rosová, 2013, s. 18–21)

Protože primárním smyslem vyhlášek je ukládání povinností či zákazů a určování preventivních opatření, je nezbytné, aby obce již při jejich tvorbě dbaly na dodržení principu legality. Obecně závazné vyhlášky musí striktně splňovat mimo jiné příslušnost orgánu, aby mohl dozorový orgán při případném dozoru vyloučit jejich nezákonnost. Obec by měla brát ohled při vydávání vyhlášky na dodržení meze své samostatné působnosti. Vyhláška by měla naplňovat obecná kritéria tzn. být konkrétní, srozumitelná a přiměřená. Adresáti by měli očekávat jejich aplikaci a podle toho upravit své jednání. Obec by měly pracovat pouze s jasnými určitými pojmy, kterým občané rozumí, tedy vyvarovat se novým či neznámým definicím. Pojmy obsažené ve vyhlášce musí být přesné, konkrétní a vzájemně si neodporovat, aby nedošlo k nedorozuměním. (Furková, Matějková, Rosová, 2013, s. 6) Z jazykového hlediska by terminologie využitá ve vyhlášce měla být jasná, přesná, jednotná a srozumitelná. Je nutné používat tytéž definice ve stejném významu případně pro jeden a též institut. Není přípustné, aby byly pozměněny uzákoněné definice. V případě, že vyhláška obsahuje neurčitý pojem, je nezbytné jeho konkrétní vysvětlení. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018, s. 19)

Podle přiloženého vzoru vyhlášek viz přílohy B, C a D, je možné popsat strukturu vyhlášky následovně. V úvodu každé vyhlášky je název Obecně závazná vyhláška konkrétní obce, v tomto případě vyhláška obce Rabštejnská Lhota, označena pořadovým číslem, které se orientuje podle pořadí, kdy byla vydána v jednotlivých letech, a následně nadpis čeho se vyhláška týká. Pod nadpisem je uveden odstavec obsahující legislativní ukotvení tématu, tzv. úvodní věta. Vyhlášky se většinou člení na články označenými číslicemi. Pro pochopení je nutné zachovat souvislost mezi články. V jednotlivých člancích je obsažen popis nutných povinností, příkazů či zákazů, které vyhláška vydává. Můžou také zahrnovat dotčená místa či jiné potřebné údaje k pochopení smyslu konkrétní vyhlášky. Je taktéž zvykem uvádět účinnost vyhlášky. V závěru nesmí chybět podpis starosty a místostarosty. Na úplném konci vyhlášky je možné najít údaj o datu vyvěšení a sejmutí z úřední desky.

V současnosti má Rabštejnská Lhota sedm platných vyhlášek (vyjma zrušovacích), které podléhají dozoru nad samostatnou působností. Na základě rozhovoru s paní Charvátovou (2021) byly do příloh vybrány tři ukázky vyhlášek, na kterých je možné zkoumat dozorovou činnost. První platná obecně závazná vyhláška se týká stanovení pravidel pro volný pohyb psů na veřejném prostranství. Byla vydána v souladu se zvláštním zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Další vydaná vyhláška dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích pojednává o nočním klidu (příloha D). Obec má také platnou vyhlášku, která

stanovuje část společného školského obvodu základní školy (příloha B). Tato vyhláška upravuje podle zvláštního zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) školský obvod pro základní školu prvního stupně nacházející se na území obce. Další dvě vyhlášky se zabývají místními poplatky, jedna poplatky ze psů (příloha C) a druhá poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Poslední vyhláška v platnosti je o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na území obce Rabštejnská Lhota, jež byla vydána podle legislativy o odpadech.

Všechny tyto platné vyhlášky dle paní starostky (Charvátová, 2021) nebyly dozorovou činností shledány v rozporu se zákonem. Pouze v minulosti se objevil případ, kdy vyhláška o životním prostředí z roku 1991 nesplňovala všechny náležitosti. Po dohodě se zastupitelstvem byla nezákonná vyhláška zrušena bez náhrady, neboť způsob jednání občanů upravují v úseku životního prostředí speciální právní předpisy. Obec při vydávání obecně závazných vyhlášek hojně využívá metodickou pomoc, kterou nabízí Ministerstvo vnitra České republiky. Na MVČR je možné předložit návrh obecně závazné vyhlášky ještě před jejím podáním ke schválení zastupitelstvu obce. Zaměstnanci územního pracoviště návrh přezkoumají a případně navrhnou úpravu částí, které by byly v rozporu se zákony. Díky této pomoci je možné vyhlášku upravit ještě před schválením, a tudíž se vyvarovat možným nezákonným předpisům. (Charvátová, 2021, rozhovor)

Vyhlášky mohou rovněž zahrnovat zrušovací ustanovení. Pro plynulý soulad právních předpisů je nutné uvést toto zrušovací ustanovení. Zrušovací ustanovení musí obsahovat veškeré vyhlášky, které nově vydaná nahrazuje. Pokud nová vyhláška ruší jen některé části stávajících vyhlášek, je nutné i toto zrušení uvést novelou v samostatné části vyhlášky. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018, s. 22–23) Zrušovací vyhláška je v příloze E. Podle všech provedených dozorů v obci nad vyhláškami od roku 2016, kdy byla tato zrušující vyhláška vydána, nebyl dokument shledán v rozporu se zákony. Vyhláška tedy splňuje všechny náležitosti a je považována za platnou (Charvátová, 2021, rozhovor).

Aby vyhlášky splňovaly všechny uvedené zákonné podmínky, je pro ně důležitá příprava. Veškerým návrhům vyhlášek by měla předcházet detailní analýza dotčeného problému, jenž bude připravovaná vyhláška upravovat. Příprava předpisu by měla obsahovat důvody pro potřebnou změnu, a jestli vůbec bude mít obec tu pravomoc a prostředky pro vymáhání dodržování nové vyhlášky. Je také vhodné stanovit přínosy navrhované vyhlášky, ohlas občanů

a případný dopad na obecní rozpočet. Výjimkou není navržení různých variant scénářů, ty jsou převážně vítány u komplikovanější problematiky. Vhodná je i varianta řešení, která počítá s nevzniknutím vyhlášky. Obce mají možnost konzultovat své návrhy vyhlášek s Ministerstvem vnitra České republiky. Doporučený postup pro vydávání je nejprve předložit návrh vyhlášky radě obce, rada následně na jednání zastupitelstva přednese návrh vyhlášky včetně vyjádření svého postoje. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018, s. 9)

Dobrovolné konzultace s MVČR jsou na základě rozhovoru (Charvátová, 2021) Rabštejnskou Lhotou hojně využívány. MVČR umožňuje konzultace osobně, ale i prostřednictvím komunikačních kanálů. V současné době je vítána možnost konzultovat telefonicky či elektronickou poštou. Orgány konzultují především přípravu vyhlášek ještě před jejich schvalováním zastupitelstvem, zda jsou v souladu se zákony. Nejčastěji jsou konzultovány oblasti týkající se poplatků např. poplatky ze psů (platná vyhláška o poplatku ze psů je k nahlédnutí v příloze C) nebo oblasti nočního klidu (příloha D). Přínosné pro obec jsou také vzory pro právní předpisy obcí, které jsou volně ke stažení na webových stránkách MVČR (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021, online).

- Průběh dozoru nad vybranými vyhláškami obce

Dozor na samostatnou působnost probíhá ve většině případech analogicky. Dle § 12 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je obec povinna zaslat vyhlášku neprodleně po dni vyhlášení na Ministerstvo vnitra České republiky k doзору. MVČR může provádět dozor také z vlastní iniciativy nebo na základě vnějšího podnětu. Prvním jeho krokem je obstarání si znění dozorované vyhlášky. Dále postupuje dle zákonného postupu.

V příloze B je uvedena konkrétní platná vyhláška obce, jedná se o *OZV obce Rabštejnská Lhota č. 1/2019, kterou se stanoví část společného školského obvodu základní školy*. Tato vyhláška podléhá doзору nad samostatnou působností. Při doзору pozoruje MVČR hlavně soulad vyhlášky se základními lidskými právy a svobodami. Následně dozoruje, zda je vyhláška v souladu s platnou legislativou konkrétně, zda je vydána dle zvláštního zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon. Dále provádí nad vyhláškou tzv. test čtyř kroků Ústavního soudu. Vyhláška č. 1 o společném školském obvodu základní školy byla dozorem shledána jako zákonná a platná.

Další vyhláška zobrazena v příloze C je *OZV obce Rabštejnská Lhota č. 3/2019, o místním poplatku ze psů*. Tato vyhláška byla vydána v souladu se zvláštním zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. V tomto případě MVČR provedlo dozor obdobným systémem. Byl

dozorován zákonný postup při vydávání i dodržení základních lidských práv a svobod. Proběhl i test čtyř kroků. Dozorovým orgánem nebyl při dozoru zjištěn žádný nesoulad se zákony ani lidskými právy.

Následující příloha D obsahuje *OZV obce Rabštejnská Lhota č. 1/2017, o nočním klidu*. I tato vyhláška splnila podmínky dozoru nad samostatnou působností a analogickým způsobem byla při dozoru shledána platnou vyhláškou v souladu s lidskými právy a svobodami i se zákony.

Dozor nad přenesenou působností

Dozorovým orgánem pro přenesenou působnost v obci Rabštejnská Lhota je Krajský úřad Pardubického kraje. Dozor nad přenesenou působností znamená dozor nad nařízeními.

Nařízení vydané obcemi jsou považována podle zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR čl. 79 odst. 3 za podzákonné prováděcí právní předpisy, které jsou vydávány v rámci výkonu přenesené působnosti. Při vydávání nařízení obce musí dodržovat nejen zákon, ale i meze konkrétního zmocnění uvedeného ve zvláštním zákoně, např. zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy nebo zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím. Nadřízenými právními předpisy pro vydávání nařízení jsou i obecně závazné vyhlášky, jež vydává obec v rámci samostatné působnosti, jimiž jsou obecní orgány při vydávání nařízení vázány. (Kopecký, 2017, s. 156) Rada obce je oprávněným orgánem pro vydávání nařízení. K jeho schválení je potřeba podle § 101 přítomnost aspoň poloviny členů rady. K platnému rozhodnutí je nezbytná nadpoloviční většina. Podmínka platnosti nařízení podle § 12 je jeho vyhlášení, které je provedeno publikováním na úřední desce obce. Nařízení nabývá účinnosti 15. dnem po jeho publikování. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

V rámci tohoto dozoru je možné dozorovat v obci Rabštejnská Lhota jedno vydané nařízení. Nařízení se týká zákazu podomního prodeje ve všech místních částí obce. Vzhledem k tomu, že nařízení není možné vyhledat na webových stránkách obce, není ani součástí příloh. Obecní orgány se při vydávání nařízení řídí metodickými doporučeními vydanými krajským úřadem, které je možné najít na webových stránkách kraje (Pardubický kraj, 2021, online). Díky tomuto postupu při vydávání bylo nařízení dozorem shledáno v souladu se zákony. (Charvátová, 2021, rozhovor)

4.3 Kontrola nad působností v obci Rabštejnská Lhota

Jak již bylo zmíněno, kontrolou se rozumí kontrola výkonu obecních orgánů, zda obecní orgány plní svá práva a povinnosti v mezích zákona. Kontrola je prováděna na základě obecného

zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Konkrétní úprava kontroly výkonu samostatné a přenesené působnosti obcí je obsažena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Kontrola může být také v některých případech např. v oblasti přezkumu hospodaření obce prováděna dle zvláštního zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků.

Kontrola nad samostatnou působností

Obecní orgány při výkonu samostatné působnosti je oprávněno kontrolovat Ministerstvo vnitra České republiky, v některých oblastech konkrétně v oblasti přezkumu finančního hospodaření je kontrolním orgánem krajský úřad. V případě Rabštejnské Lhoty se jedná o Krajský úřad Pardubického kraje. Na základě rozhovoru (Charvátová, 2021) při proběhlých kontrolách výkonu samostatné působnosti, které vykonávají uvedené orgány, nebyl nikdy odhalen nevyhovující postup. Obec se často řídí metodickou pomocí, kterou poskytují kontrolní orgány. Např. při finančním hospodaření Rabštejnská Lhota využívá metodický pokyn, který poskytl Krajský úřad Pardubického kraje (Pardubický kraj, 2021, online).

S vydáváním obecně závazných vyhlášek souvisí i kontrola nad všemi náležitostmi, které k vydáváním vyhlášek patří. Pro platnost a účinnost obecně závazných vyhlášek je nezbytná jejich publikace, což představuje zveřejnění právních předpisů dle zákonem stanoveného způsobu. Pro tento proces je obecně využívána definice vyhlášení právních předpisů. Vyhlášení je nutnou podmínkou pro platnost vyhlášek, v opačném případě by vyhláška nemohla být uplatněna. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích § 12 vymezuje minimální dobu vyvěšení na úřední desce, a to nejméně 15 dnů. Publikován musí být originál vyhlášky včetně podpisů starosty a místostarosty. Úřední deska bývá obvykle umístěna na budově obecního úřadu a podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád je nutné, aby byla permanentně přístupna veřejnosti. Pro dálkový přístup úřední desky obce zřizují webové stránky, kde jsou všechny předpisy veřejně přístupné. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2018, s. 12)

Na základě rozhovoru (Charvátová, 2021) obec Rabštejnská Lhota pravidelně a řádně po dobu 15 dnů vyvěšuje vyhlášky na úřední desce. Datum vyvěšení a sejmutí je také součástí každé vyhlášky, jak je možné vidět v uvedených přílohách B, C a D. Vyhlášky jsou rovněž přístupné na webových stránkách obce. Při provedených kontrolách MVČR samostatné působnosti, konkrétně ve věci evidence právních předpisů a legálního postupu při správě úřední desky, nebyl nikdy shledán nezákonný postup obecních orgánů. Obec se v této oblasti řídí metodickým doporučením o obecním úřadu (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021, online).

Kontrola nad přenesenou působností

Kontrolním orgánem přenesené působnosti je krajský úřad, v případě Rabštejnské Lhoty je to Krajský úřad Pardubického kraje. Pro výkon přenesené působnosti se orgány obce drží metodických doporučení vydaných krajským úřadem (Pardubický kraj, 2021, online). Metodická doporučení hodnotí paní starostka jako přínosné. Obec se jimi řídí např. v oblastech problematiky ochrany životního prostředí či při vydávání rozhodnutí v oblastech podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Oceňována je zpětná vazba a ubezpečení pro obecní zaměstnance, že jednají v souladu se zákony. Díky tomuto přístupu nebyl kontrolou nikdy shledán nevyhovující postup při výkonu přenesené působnosti obce. (Charvátová, 2021, rozhovor)

4.4 Shrnutí a diskuse výsledků

Dozor nad samostatnou i přenesenou působností se zaměřuje především na vydané akty obcí, jimiž jsou v první řadě obecně závazné vyhlášky, nařízení a dále usnesení, rozhodnutí a jiná opatření. Dozor slouží k odhalení nezákonných vydaných aktů. Silnou stránkou dozorové činnosti je na základě rozhovoru s paní Charvátovou (2021) dozorování nad dodržováním základních lidských práv a svobod a dodržení zásady legality. Tento postup umožňuje dozor nad splňováním principu dobré správy, který je nezbytným požadavkem pro demokratický stát. Dalším přínosem dozoru pro obec se dle rozhovoru (Charvátová, 2021) ukázala metodická pomoc, jež nabízí Ministerstvo vnitra České republiky a Krajský úřad Pardubického kraje. Metodická pomoc pomáhá předcházet nezákonným aktům. Dozorové orgány rovněž poskytují průběžné konzultace, které jsou např. při vydávání obecně závazných vyhlášek pro obec Rabštejnská Lhota přínosné. Negativně je dle starostky (Charvátová, 2021) vnímána administrativní zátěž, jež obcím vzniká při dozorové aktivitě. Obec má povinnost připravovat veškeré podklady pro dozor. Jelikož v případě Rabštejnské Lhoty neexistuje speciální pracovník, který by se na tuto agentu specializoval, podklady pro dozor připravuje starostka společně se členy zastupitelstva a účetní. Příprava i samotný výkon dozoru je považován za stresující. (Charvátová, 2021, rozhovor) V čem je spatřován prostor pro zlepšení, je oblast ohlašování dozoru s delším časovým předstihem, aby mohli zastupitelé se starostkou a účetní včas a bez zbytečné stresové zátěži připravit všechny dokumenty potřebné pro dozor. V současné době mají obecní orgány na přípravu 14 dnů, uvítaly by alespoň čtyři týdny. (Charvátová, 2021)

Kontrolní činnost má potenciál díky svému předběžnému, průběžnému i následnému charakteru odhalit mnoho nesouladů se zákonem. Díky těmto postupům je možné se dopředu vyvarovat

nezákonným postupům při výkonu obecní činnosti. V současné době je veřejná správa chápána jako služba veřejnosti, což znamená, že obecní pracovníci by měli při výkonu působnosti dodržovat všechny předpisy a svou činností poskytovat kvalitně služby občanům. Kontrolní aktivita může přispívat k tomu, že činnosti úředníků a komunálních pracovníků jsou vykonávány v souladu s platnou legislativou a principy dobré správy. Na základě rozhovoru (Charvátová, 2021) může být výhodou kontroly spatřována v poskytnutí metodických doporučení, jež mohou vydávat MVČR i krajské úřady. Doporučení jsou využívána v případě kontroly postupu obecních pracovníků ze strany obce. Kladně je ze strany obce (Charvátová, 2021) také hodnoceno rozdělení kontrolního procesu do jednotlivých částí, což zajišťuje kvalitu samotného kontrolního procesu. Naopak slabou stránkou kontroly je její časová náročnost zejména v přípravě podkladů, na kterou mají obecní pracovníci 14 dnů. Vítáno by bylo delší období na přípravu. Dle rozhovoru (Charvátová, 2021) by v obci Rabštejnská Lhota uvítali nižší počet kontrol. Avšak s ohledem na platné znění zákona č. 500/2004 Sb., správní řád je stávající proces kontroly takto definován.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce, jež se věnovala tématu dozoru a kontroly nad samostatnou a přenesenou působností obcí, bylo zkoumat dozor i kontrolu nad oběma působnostmi v obci Rabštejnská Lhota. V úvodní kapitole byl charakterizován systém veřejné správy se subsystemy státní správa a samospráva. Tyto subsystemy jsou důležité pro pochopení základní problematiky, neboť státní správu je možné provádět přeneseným způsobem obcemi a rovněž v rámci samosprávy je vykonávána samostatná působnost. Dále byl definován pojem působnosti včetně jejího rozdělení na samostatnou a přenesenou. Samostatná působnost byla také rozdělena a popsána jako územní a věcná. Kapitoly dvě a tři obsahují stěžejní část práce, je v nich charakterizován dozor i kontrola nad oběma působnostmi obcí. Dozorovým i kontrolním orgánem pro samostatnou působnost je primárně Ministerstvo vnitra České republiky, ale na základě výzkumu bylo zjištěno, že existují i výjimky např. při dozoru přezkoumávání hospodaření obce, jež spadá do samostatné působnosti, je dozorovým orgánem příslušný krajský úřad. Pro působnost přenesenou je tímto orgánem vždy oprávněný krajský úřad. Následně byla blíže představena obec Rabštejnská Lhota. V této kapitole byly obsaženy praktické dopady dozoru i kontroly. Čtvrtá část obsahuje kvalitativní výzkum, jež byl proveden prostřednictvím polostrukturovaného osobního rozhovoru s paní starostkou obce Rabštejnská Lhota během dubna 2021. Na základě rozhovoru byly získány praktické poznatky. V závěrečné části práce se nachází diskuse zahrnující uvedení slabých a silných stránek dozoru a kontroly v případě zvolené obce. Jako hlavní silná stránka obou dohledových činností se jeví dohled nad souladem vydaných aktů i aktivity obecních pracovníků se zákony, dodržováním základních lidských práv a svobod i ostatních právních předpisů. Slabou stránkou dozoru i kontroly je jejich administrativní i časová náročnost. Dohledové činnosti s sebou mohou přinést rovněž stresovou zátěž pro zaměstnance. Prostor pro zlepšení je spatřován v dřívějším oznamování dozoru i kontroly s dostatečným časovým předstihem. Je možné prohlásit, že cíl bakalářské práce byl naplněn.

POUŽITÁ LITERATURA

BRŮNA, Miroslav, 2005. *Veřejná správa v České republice*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. ISBN 80-239-4709-5.

ČESKO. Usnesení vlády č. 698 ze dne 11. září 2013. *Příloha k materiálu Plánování, vyhodnocování a koordinace kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti územních samosprávných celků prováděných ústředními správními úřady, krajskými úřady, Magistrátem hlavního města Prahy a magistráty územně členěných statutárních měst*. In: Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/odk2/>

Encyklopedie o právu – Iuridictum. *Dozor* [online]. 10.3.2014 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z <https://iuridictum.pecina.cz/w/Dozor>

FUREK, Adam, 2012. Dozor nad rozhodováním obecních orgánů o majetkových dispozicích. *Správní právo* [online]. MVČR, 2012 (5-6) [cit. 2021-01-25]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/spravni-pravo-cislo-5-6-2012.aspx>

FURKOVÁ, Petra, Lenka MATĚJKOVÁ a Šárka ROSOVÁ, 2013. *Tvorba obecně závazných vyhlášek*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-470-4

HENDRYCH, Dušan a kolektiv, 2014. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4. aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-561-0.

HENDRYCH, Dušan a kolektiv, 2016. *Správní právo, obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-624-1.

CHARVÁTOVÁ, Michaela, 2021. Osobní rozhovor se starostkou obce Rabštejnská Lhota. Rabštejnská Lhota, 1. 4. 2021

KADEČKA, Stanislav a Filip RIGEL, 2009. *Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost*. Brno: MVCR. Teoretická studie.

KOPECKÝ, Martin, 2017. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer. Právní monografie. ISBN 978-80-7552-719-6.

KOUDELKA, Zdeněk., 2007. *Samospráva*. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-665-5.

LIBERDOVÁ, Eva, 2015. Princip dobré správy pro občany a volení zástupci. *Deník veřejné správy* [online]. 3.11.2015 [cit. 2021-02-27]. Dostupné z <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6701518>

LOCHMANNOVÁ, Alena, 2017. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Nakladatelství a vydavatelství Computer Media. ISBN 978-80-7402-295-1.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, ©2005. *Veřejná správa v České republice. Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra ČR. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-odboru-verejne-spravy-doзору-a-kontroly.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, ©2013. *Kontroly výkonu samostatné působnosti územních samosprávných celků*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy dozoru a kontroly.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, ©2014. *Kontrola a dozor výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků (metodické doporučení + komentář)*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy dozoru a kontroly.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, ©2016. Katalog činností vykonávaných obcemi v jednotlivých kategoriích. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-11-23]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivychkategoriiich.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, ©2018. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků: 1.1 Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek – obecná část*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy dozoru a kontroly. ISBN 978-80-87544-92-1

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, ©2021. *Metodické materiály ODK* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2021-04-02]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicke-materialy-k-zakonnym-zmocnenim.aspx>

PARDUBICKÝ KRAJ, ©2021. *Rozpočet a finance: Metodický pokyn k části XI. a XII. výkazu FIN 2-12M* [online]. Pardubice: Krajský úřad Pardubického kraje [cit. 2021-04-02]. Dostupné z <https://www.pardubickykraj.cz/metodika-rozpocet-a-finance/111156/metodicky-pokyn-k-casti-xi-a-xii-vykazu-fin-2-12m>

PARDUBICKÝ KRAJ, ©2021. *Životní prostředí a zemědělství* [online]. Pardubice: Krajský úřad Pardubického kraje [cit. 2021-04-02]. Dostupné z <https://www.pardubickykraj.cz/metodika-zivotni-prostredi-a-zemedelstvi>

POTĚŠIL, Lukáš, Adam FUREK, David HEJČ, Václav CHMELÍK, Filip RIGEL a Jiří ŠKOP, 2019. *Zákon o obcích (128/2000 Sb.). Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-739-2

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Finance pro praxi. ISBN 978-80-247-5608-0.

PRŮCHA, Petr, 2014. *Veřejná správa a správní právo*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva. ISBN 978-80-86775-29-6.

Rabštejská Lhota [online], ©2021. Obec Rabštejská Lhota [cit. 2021-01-26]. Dostupné z <https://www.rabstejskallhota.cz/>

SKUTIL, Martin, 2011. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-778-7.

ÚSTAVNÍ SOUD, 2020. Vyhlášení nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 41/18 dne 17. dubna 2020 - rozhodnutí zveřejněné s tiskovou zprávou. *Ústavní soud* [online]. Brno [cit. 2021-02-06]. Dostupné z <https://www.usoud.cz/aktualne/vyhlaseni-nalezu-ustavniho-soudu-sp-zn-pl-us-41-18-dne-17-dubna-2020-rozhodnuti-zverejnene-s-tiskovou-zpravou>

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 16. prosince 1992. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 12. dubna 2000. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 14. června 2012. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 9. srpna 2001. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 10. června 2004. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 24. června 2004. ISSN 1211-1244.

ZICHOVÁ, Kateřina, 22.12.2020. Co je to právní stát a proč je důležité jej respektovat? In: *Euroactiv.cz* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z <https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/news/co-je-to-pravni-stat-a-proc-je-dulezite-jej-respektovat/>

PŘÍLOHY

Příloha A <i>Rozhovor se starostkou obce Rabštejnská Lhota paní Michaelou Charvátovou ...</i>	47
Příloha B <i>OZV obce Rabštejnská Lhota č. 1/2019, kterou se stanoví část společného školského obvodu základní školy</i>	50
Příloha C <i>OZV obce Rabštejnská Lhota č. 3/2019, o místním poplatku ze psů</i>	51
Příloha D <i>OZV obce Rabštejnská Lhota č. 1/2017, o nočním klidu</i>	54
Příloha E <i>OZV obce Rabštejnská Lhota č. 1/2016, kterou se ruší OZV č. 3/2004</i>	56

Příloha A Rozhovor se starostkou obce Rabštejnská Lhota paní Michaelou Charvátovou

1. Byly již někdy dozorem shledány obecně závazné vyhlášky v nesouladu s právními předpisy? Pokud ano, jaká byla opravná opatření?

„Při revizi starších obecně závazných vyhlášek ve spolupráci s dozorovým orgánem byla shledána v rozporu se zákonem obecně závazná vyhláška o ochraně životního prostředí z roku 1991. Po dohodě se zastupiteli byla vydána nová obecně závazná vyhláška, která tuto nezákonnou vyhlášku bez náhrady zrušila.“

2. Byly již někdy dozorem shledány nařízení v nesouladu s právními předpisy? Pokud ano, jaká byla opravná opatření?

„Ne, nařízení nebyla shledána v nesouladu s právními předpisy.“

3. Je podle Vás dozorová činnost prováděna dostatečně často či naopak nadměrně?

„Podle mého názoru je dozorová činnost prováděna dostatečně často.“

4. Vnímáte nějaké nevýhody v rámci prováděného dozoru pro obec? Jaké? Přináší dozorová činnost nějakou zátěž např. administrativa, personalistika?

„Nevýhody prováděného dozoru spatřuji v administrativní zátěži pro zaměstnance obecního úřadu. Příprava podkladů pro dozorovou činnost je časově náročná. Příprava i samotný výkon dozoru je pro zaměstnance také dosti stresující.“

5. Dle zákona je možné provádět kontrolu prostřednictvím kontrolního orgánu z jeho vlastní iniciativy nebo na základně vnějšího podnětu. Skutečně je výkon kontroly prováděn na základě těchto podnětů? Vnímáte postup jako vyhovující nebo byste uvítali např. pravidelné kontroly či jiný postup?

„Ano, výkon kontroly je prováděn na základě těchto podnětů. Tento postup úplně vyhovující není, méně kontrol by bylo samozřejmě lepší a méně zatěžující.“

6. Byl někdy při kontrole zjištěn nezákonný postup obce v samostatné působnosti? Pokud ano, jaká byla náprava, sankce?

„Ne.“

7. Byl někdy při kontrole zjištěn nezákonný postup obce v přenesené působnosti? Pokud ano, jaká byla náprava, sankce?

„Ne.“

8. Bývá kontrola nad působností obcí prováděna celkově pro samostatnou i přenesenou působnost nebo jsou kontrolovány spíše jednotlivé oblasti? (oblasti – chod obecních orgánů, správa úřední desky, hospodaření s nemovitým majetkem, starost o památky atd.)

„Na obci jsou kontrolovány spíše jednotlivé oblasti zvlášť. Pro samostatnou působnost je určeno Ministerstvo vnitra České republiky a kontrolu přenesené působnosti provádí krajský úřad nebo různé inspekce např. Česká inspekce životního prostředí.“

9. Vnímáte kontrolní činnost Ministerstva vnitra jako přínosnou? V jakém ohledu? Nebo naopak jako zatěžující např. v oblasti administrativy či časové náročnosti?

„Při kontrolní činnosti Ministerstva vnitra je přínosná metodická pomoc. Jako velmi přínosnou hodnotím jeho metodickou pomoc při přípravě obecně závazných vyhlášek a možnost vysvětlení některých otázek v samostatné působnosti obce (i webové stránky MV se vzory právních předpisů obcí). Přínosná je také metodická pomoc ohledně správy obecního úřadu, s čímž souvisí správa úřední desky. Každá kontrola je ale časově náročná na přípravu.“

10. Vnímáte kontrolní činnost krajského úřadu jako přínosnou? V jakém ohledu? Nebo naopak jako zatěžující např. v oblasti administrativy či časové náročnosti?

„Kontrolní činnost krajského úřadu je velmi administrativně i časově náročná, hlavně na přípravu. Ale jako kladné a velice přínosné hodnotíme přezkum finančního hospodaření obce. Přezkum hospodaření je důležitý i pro nás jako pro obec, abychom měli zpětnou vazbu, zda máme vše v pořádku. Pracovníci krajského úřadu i při přezkumu mohou poskytnout metodické rady, jak postupovat v konkrétních případech.“

11. Jak dlouhou dobu máte na přípravu podkladů pro kontrolu a dozor? Vnímáte tuto dobu jako dostačující nebo byste uvítali delší?

„Na přípravu podkladů máme dva týdny. Tato doba je vnímána jako poměrně krátká, uvítali bychom více času např. čtyři týdny.“

12. Využíváte dobrovolné konzultace, které nabízí Ministerstvo vnitra České republiky? Nejčastěji v jaké oblasti?

„Ano, konzultace s Ministerstvem vnitra využíváme, hlavně s pracovníky územního pracoviště. Konzultujeme především přípravu obecně závazných vyhlášek, ještě, než jsou předloženy ke schválení zastupitelstvu obce. Na Ministerstvo vnitra ČR předkládáme i návrhy vyhlášek a dostaneme jejich posouzení, zda jsou v souladu se zákonem. Různé otázky a problematiky můžeme konzultovat i po telefonu. Nejčastěji se jedná o problematiku místních poplatků (za odpady, ze psů), odpadového hospodářství v obci, školství, nočního klidu nebo veřejného pořádku.“

13. Krajský úřad je povinen dle kontrolního řádu zveřejňovat jednou ročně informace o proběhlých kontrolách. Využíváte v obci tyto informace jako preventivní opatření pro činnost?

„Tyto informace nevyužíváme.“

14. Řídíte se při své činnosti metodickými doporučeními? Jakými například a v čem jsou pro obec přínosné?

„Jistě, metodickými doporučeními se řídíme vždy. Jedná se např. o metodické doporučení při přezkumu hospodaření obce, při kontrole psaní rozhodnutí podle správního řádu, v otázkách ochrany životního prostředí. Přínosné je pro nás to, že postup obce je svým způsobem hlídán, a víme, že postup obce je v souladu s právními předpisy.“

Příloha B OZV obce Rabštejnská Lhota č. 1/2019, kterou se stanoví část společného školského obvodu základní školy

OBEC RABŠTEJNSKÁ LHOTA
Zastupitelstvo obce

**Obecně závazná vyhláška obce Rabštejnská Lhota
č. 1/2019,
kterou se stanoví část společného školského obvodu
základní školy**

Zastupitelstvo obce Rabštejnská Lhota se na svém zasedání dne 10. 4. 2019 usnesením č. 2/2019 usneslo vydat na základě ustanovení § 178 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Článek 1
Stanovení části společného školského obvodu

Na základě uzavřené dohody mezi obcemi Rabštejnská Lhota a Mladoňovice o vytvoření společného školského obvodu základní školy je území obce Rabštejnská Lhota částí společného školského obvodu **Základní školy a Mateřské školy Rabštejnská Lhota, okres Chrudim**, zřízené obcí Rabštejnská Lhota. Část společného školského obvodu platí pro první stupeň základní školy.

Článek 2
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni jejího vyhlášení.

.....
Naděžda Štěpánková
místostarostka

.....
Ing. Michaela Charvátová
starostka

Vyvěšeno na úřední desce dne: 10. 4. 2019
Sejmuto z úřední desky dne: 26. 4. 2019
Zveřejnění bylo shodně provedeno na elektronické úřední desce.

O B E C R A B Š T E J N S K Á L H O T A
Z a s t u p i t e l s t v o o b c e

Obecně závazná vyhláška obce Rabštejnská Lhota
č. 3/2019,
o místním poplatku ze psů

Zastupitelstvo obce Rabštejnská Lhota se na svém zasedání dne 16. prosince 2019 usnesením č. 6 usneslo vydat na základě § 14 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Obec Rabštejnská Lhota touto vyhláškou zavádí místní poplatek ze psů (dále také „poplatek“).
- (2) Správcem poplatku je obecní úřad.¹

Čl. 2

Poplatník a předmět poplatku

- (1) Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je pro účely tohoto poplatku osoba, která je přihlášená nebo má sídlo na území obce Rabštejnská Lhota (dále jen „poplatník“).²
- (2) Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců.³

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

- (1) Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do 30 dnů ode dne, kdy se pes stal starším tří měsíců, nebo ode dne, kdy nabyl psa staršího tří měsíců. Ve lhůtě 30 dnů je povinen ohlásit také zánik své poplatkové povinnosti (např. úhyn psa, jeho ztrátu, darování nebo prodej).
- (2) Povinnost ohlásit držení psa má i osoba, která je od poplatku osvobozena.
- (3) V ohlášení poplatník uvede⁴

¹ § 15 odst. 1 zákona o místních poplatcích

² § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích

³ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁴ § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, sídlo podnikatele, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
 - b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka,
 - c) další údaje rozhodné pro stanovení poplatku, zejména stáří a počet držených psů, včetně skutečnosti zakládajících vznik nároku na osvobození od poplatku.
- (4) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 30 dnů ode dne, kdy nastala.⁵
- (5) Povinnost ohlásit údaj podle odst. 3 nebo jeho změnu se nevztahuje na údaj, který může správce poplatku automatizovaným způsobem zjistit z rejstříků nebo evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup. Okruh těchto údajů zveřejní správce poplatku na své úřední desce.⁶

Čl. 4

Sazba poplatku

Sazba poplatku za kalendářní rok činí:

- a) za jednoho psa 50 Kč,
- b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele 100 Kč.

Čl. 5

Splatnost poplatku

- (1) Poplatek je splatný nejpozději do 31. března příslušného kalendářního roku.
- (2) Vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odstavci 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla.

Čl. 6

Osvobození

- (1) Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek pro zvířata nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis⁷.
- (2) Od poplatku se dále osvobozují držitelé psa, který byl převzat z útulku, a to po dobu 2 let.

⁵ § 14a odst. 4 zákona o místních poplatcích

⁶ § 14a odst. 5 zákona o místních poplatcích

⁷ § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích

Čl. 7

Navýšení poplatku

- (1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.⁸
- (2) Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku sledujícím jeho osud.⁹

Čl. 8

Přechodné a zrušovací ustanovení

- (1) Poplatkové povinnosti za předchozí kalendářní roky se řídí dosavadními právními předpisy.
- (2) Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 2/2011, o místním poplatku ze psů, ze dne 14. prosince 2011.

Čl. 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2020.

Naděžda Štěpánková
místostarostka

Ing. Michaela Charvátová
starostka

Vyvěšeno na úřední desce dne: *27.12.2019*

Sejmuto z úřední desky dne: *6.1.2020*

Zveřejnění bylo shodně provedeno na elektronické úřední desce.

⁸ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁹ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

Obec Rabštejnská Lhota
Zastupitelstvo obce Rabštejnská Lhota

**Obecně závazná vyhláška obce Rabštejnská Lhota č. 1/2017,
o nočním klidu**

Zastupitelstvo obce Rabštejnská Lhota se na svém zasedání dne 28. června 2017 usnesením č. 3/2017 usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písm. d) a ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a na základě ustanovení § 5 odst. 6¹ zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Článek 1

Předmět

Předmětem této obecně závazné vyhlášky je stanovení výjimečných případů, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší než stanoví zákon¹.

Článek 2

Doba nočního klidu

Dobou nočního klidu se rozumí doba od 22:00 do 6:00 hodin¹.

Článek 3

Stanovení výjimečných případů

- 1) Doba nočního klidu se vymezuje od 2:00 do 6:00 hodin v době konání těchto tradičních veřejností přístupných akcí:
 - a) „Silvestr“ v noci z 31. prosince na 1. ledna;
 - b) „Venkovní taneční zábava“ konaná ve sportovním areálu (jedna noc ze soboty na neděli v měsíci červnu nebo červenci);
- 2) Informace o konkrétním termínu konání akce uvedené v odst. 1 písm. b) tohoto článku bude zveřejněna obecním úřadem na úřední desce minimálně 5 dnů před datem konání.

¹ § 5 odst. 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Článek 4
Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni jejího vyhlášení.

Ing. Vladimír Slavík
místostarosta

Ing. Vladimír Pecina
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 29.6.2017

Sejmuto z úřední desky dne: 14.7.2017

Zveřejnění bylo shodně provedeno na elektronické úřední desce.

O B E C R A B Š T E J N S K Á L H O T A

**Obecně závazná vyhláška
č. 1/2016,
kterou se ruší obecně závazná vyhláška č. 3/2004**

Zastupitelstvo obce Rabštejnská Lhota se na svém zasedání dne 7.9.2016 usnesením č. 3/2016 usneslo vydat na základě § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

**Článek 1
Zrušení obecně závazné vyhlášky**

Ruší se obecně závazná vyhláška č. 3/2004, o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, včetně systému nakládání se stavebním odpadem a výkopovou zemínou, ze dne 15. prosince 2004.

**Článek 2
Účinnost**

Tato vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni vyhlášení.

Ing. Vladimír Slavík
místostarosta

Ing. Vladimír Pecina
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 19.9.2016

Sejmuto z úřední desky dne: 4.10.2016

Zveřejnění vyhlášky bylo shodně provedeno na elektronické úřední desce.